

Доклад за прозрачност за 2018 година

КПМГ Одит ООД

Съдържание

От управляващия съдружник

Насърчаваме качество и последователност

1 Кои сме ние

- 1.1 Нашият бизнес
- 1.2 Нашата стратегия

2 Нашата структура и управление

- 2.1 Правна структура и собственост
- 2.2 Управление
- 2.3 Име, собственост и правни взаимоотношения
- 2.4 Задължения и отговорности на фирмите членки

3 Система за управление на качеството

- 3.1 Общ преглед
- 3.2 Рамка за качество на одиторските услуги
- 3.3 Ангажираност на ръководството
- 3.4 Отговорности на ръководството за управление на качеството и управление на риска
- 3.5 Установяване на взаимоотношения с клиенти
- 3.6 Ясни стандарти и надеждни одитни инструменти
- 3.7 Подбор и развитие на персонала и възлагане на роли и отговорности на служители с подходяща квалификация
- 3.8 Стремек към техническо усъвършенстване и предоставяне на услуги с високо качество
- 3.9 Изпълнение на ефективни и ефикасни одити
- 3.10 Стремек към непрекъснато усъвършенстване

4 Финансова информация

5 Възнаграждение на съдружниците

6 Споразумения в мрежата на КПМГ

- 6.1 Правна структура
- 6.2 Отговорности и задължения на фирмите членки
- 6.3 Професионална застраховка
- 6.4 Структура на управление
- 6.5 Регионални ръководители за качеството в съответните области и управлението на риска

7 Изявление от управляващите КПМГ Одит относно ефективността на контрола на качеството и независимостта

Приложение: Предприятия от обществен интерес

Ценности на КПМГ

От управляващия съдружник

Имаме удоволствието да Ви представим Доклада за прозрачност на „КПМГ Одит“ ООД за годината, завършваща на 31 декември 2018 г., изготвен в съответствие с чл. 62 от Закона за независимия финансов одит.

Известни са предизвикателствата, пред които е изправен бизнесът днес в резултат на геополитически промени, технологични иновации и засилени регулации. Свидетели сме на това как клиентите ни се справят с тях, като запазват положителна нагласа и продължават да инвестират. Както и ние в KPMG.

Поели сме по пътя към успеха в дигиталната трансформация. Гордеем се да бъдем първата практика на KPMG в Централна и Източна Европа, която въвежда новата глобална интелигентна одитна платформа „KPMG Clara“ заедно с функционалността „D&A Advanced Capabilities“. Тя обединява всичките ни мощни инструменти за анализ на данни в общ интерфейс, който предоставя уникална информация и различен за клиентите опит.

Убедени сме, че прогресът е реален единствено когато е в полза на хората и обществото. Прогресът е също така и лично постижение, затова се ангажирахме да подготвим хората си за бъдещето. Системно търсим и прилагаме решения за привличане на най-способните и най-умните и за предоставяне на възможност на всеки в KPMG да разгърне потенциала си.

В основата на нашата дейност преди всичко стои общественото доверие. Качеството на работата, културата, отношението и поведението ни ще продължат да бъдат в центъра на нашето внимание и в бъдеще, както за одиторските, така и за всички наши услуги, в България и в глобален мащаб.

Приканваме Ви да се свържете с нас при интерес да научите повече за представеното в настоящия доклад.

Гергана Мантаркова

Управител, „КПМГ Одит“ ООД

Управляващ съдружник, КПМГ в България

Насърчаваме качество и последователност

Стратегията ни започва с приоритет върху качеството и постоянното усъвършенстване.

Международната одиторска мрежа на KPMG дава възможност за глобално прилаган подход към качеството. Миналата година Глобалният борд на KPMG създаде Комитет за качеството на одита и назначи Глобален ръководител за качеството на одита. Този комитет поема водеща роля за мониторинг и въвеждане на подобрения в сферата на качеството на одита в рамките на глобалната организация на KPMG.

Подкрепяме това развитие. Като професионалисти носим отговорност за спазване на глобалните изисквания и професионалните стандарти. Няма един единствен фактор, който да осигури високо качество на услугите. Затова полагаме координирани и последователни усилия, обхващащи всичко от методология до непрекъснато обучение, инвестиране в хора и технологии, на основата на култура на почтеност и отговорност.

Осигуряването на качество започва от ръководството и преминава през всички нива в екипите ни, така че с всяко наше действие да постигаме високите цели за качество, които сме си поставили.

Да бъдеш добър одитор означава да имаш буден и търсещ ум, както и способност да разбираш различни бизнеси и хора. Възможността за комбиниране на уменията ни с автоматизирани системи очертава вълнуващо бъдеще за одита.

Докладът за прозрачност представя мерките за качество на одита и действията, които прилагаме, за да осигурим високо качество на всеки одит.

Иван Андонов

Управител, „КПМГ Одит“ ООД

Ръководител направление „Одит“

Кои сме ние

КПМГ ОДИТ
Е ВОДЕЩА
ОДИТОРСКА ФИРМА
В СТРАНАТА

1.1 Нашият бизнес

„КПМГ Одит“¹ ООД извършва независим финансов одит. КПМГ Одит е одиторско дружество и е член на Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС) в България, вписано в регистъра на регистрираните одитори под № 045.

В България Дружеството има офиси в София и Варна.

Подробна информация за услугите, които предлагаме, може да бъде получена от интернет страницата ни на адрес: www.kpmg.com/bg.

смятаме, че привличането на изключителни професионалисти и прилагането на експертни познания в различни отрасли ни дава възможност да предложим реални резултати в полза на нашите клиенти и обществото.

Продължаваме да развиваме нашите възможности, за да отговорим на потребностите на клиентите в дигиталната епоха, и по-специално в областта на дигиталната трансформация и анализите на данни.

1.2 Нашата стратегия

Стратегията на КПМГ в България се определя от съдружниците въз основа на четири приоритета: да бъдем пазарноориентирани, да се фокусираме върху проблемите, които имат значение за нашите клиенти, да се водим от стремеж към усъвършенстване и да поддържаме култура на високи постижения.

На базата на тези приоритети нашата амбиция е да бъдем естественият избор. Това включва да сме една от водещите одиторски фирми в България, която предоставя качествени услуги на своите клиенти и определя качеството като основен принцип в работата си. Като организация

¹ В този документ „КПМГ“ се отнася до мрежата от независими фирми-членки, които извършват дейност под името на КПМГ и са асоциирани с КПМГ Интернешънъл Кооператив („КПМГ Интернешънъл“) или с една или повече от тези фирми или с КПМГ Интернешънъл. КПМГ Интернешънъл, швейцарско юридическо лице, не предоставя услуги на клиенти. Използваните в този документ „КПМГ Одит“, „фирмата“, „Дружеството“, „ние“, „нашите“ и „на нас“ се отнасят за „КПМГ Одит“ ООД. „КПМГ Одит“ ООД е фирма - членка на КПМГ мрежата от независими фирми членки, асоциирани с КПМГ Интернешънъл. Фирма-членка няма право да задължава или обвързва КПМГ Интернешънъл или друга фирма-членка по отношение на трети страни, както и КПМГ Интернешънъл няма право да задължава или обвързва фирма-членка.

Нашата структура и управление

НАШАТА СТРУКТУРА ОСИГУРЯВА
ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ В РАБОТАТА
И УСТОЙЧИВОСТ И ПРИЕМАМЕ
ЦЕННОСТИТЕ НА КПМГ

2.1 Правна структура

„КПМГ Одит“ ООД е дружество, асоциирано с „КПМГ Интернешънъл Кооператив“ („КПМГ Интернешънъл“). КПМГ Интернешънъл е швейцарски кооператив, който е юридическо лице, учредено съгласно швейцарското законодателство. Това е организацията, с която са свързани всички фирми членки на КПМГ мрежата. Допълнителна информация относно КПМГ Интернешънъл, неговите дейности и отношенията ни с него като независима фирма членка са публикувани в раздел „Управление и ръководство“ на [Доклада за прозрачност на КПМГ Интернешънъл](#).

КПМГ Одит е част от глобална мрежа от фирми за професионални услуги, които предоставят одиторски, данъчни и консултантски услуги на широк кръг от организации от публичния и частния сектор. Структурата на КПМГ Интернешънъл цели да допринесе за постигане на последователност в качеството на предоставяните услуги и за спазване на общи ценности, независимо къде работи фирмата членка.

КПМГ Одит ООД е дружество с ограничена отговорност, учредено през 1992 година, и е вписано в Търговския регистър при Агенцията по вписванията с ЕИК 040595851, със седалище и адрес на управление в гр. София 1404, бул. „България“ № 45/А.

Мажоритарен съдружник, притежаващ 76% от капитала на КПМГ Одит, е „КПМГ ЦИЕ Холдингс Лимитид“, одиторско дружество, регистрирано в Кипър. Останалите 24% от капитала са собственост на две физически лица, регистрирани одитори в България – членове на ИДЕС, притежаващи по 12%.

Гергана Мантаркова и Цветелинка Колева представляват и управляват Дружеството самостоятелно. Другите вписани управители – Иван Андонов, Мария Пенева и Добрина Калоянова, представляват Дружеството заедно с Гергана Мантаркова или Цветелинка Колева.

Информацията относно правната структура на Дружеството, структурата на собственост, управляващите органи, както и другите обстоятелства, подлежащи на вписване по закон, е публично достъпна по партидата на Дружеството в Търговския регистър при Агенцията по вписванията.

2.2 Управление

Ние следваме високи стандарти за корпоративно управление.

Оправомощени лица, приети като съдружници в структурата на КПМГ, имат ключова роля в управлението на фирмата. В рамките на структурата на КПМГ позицията „съдружник“ не е равнозначна на регистриран собственик на капитала на местната фирма-членка на КПМГ.

Съдружниците са отговорни за определяне на политики, разработване на бизнес план в рамките на цялостната стратегия на КПМГ Интернешънъл, както и за последващото му изпълнение.

2.3 Име, собственост и правни взаимоотношения

„КПМГ“ (на английски език „KPMG“) е регистрираната търговска марка на КПМГ Интернешънъл и е името, което се използва от фирмите - членки на мрежата, включително от „КПМГ Одит“ ООД. Правата на фирмите членки да използват името КПМГ и търговските марки на КПМГ Интернешънъл са предвидени в споразумения с КПМГ Интернешънъл.

Фирмите членки като цяло имат местно управление и собственост. Всяка фирма членка има собствени задължения и отговорности. КПМГ Интернешънъл и останалите фирми членки не носят отговорност за задълженията на дадена фирма членка.

Фирмите членки могат да се състоят от повече от едно юридическо лице. В тези случаи всяко отделно юридическо лице отговаря само за собствените си задължения, освен ако изрично не е договорено друго.

2.4 Задължения и отговорности на фирмите членки

Съгласно споразуменията с КПМГ Интернешънъл фирмите членки са длъжни да спазват неговите политики и изисквания, включително стандартите за качество, които определят начина на работа и предоставяне на услуги на клиенти, за да бъдат конкурентоспособни. Създава се фирмена структура, която е съвместима с критериите за осигуряване на непрекъсваемост на работата и устойчивост. Прилагат се глобални стратегии, споделят се ресурси, обслужват се мултинационални клиенти, управлява се рискът и се използват глобални методологии и инструменти.

Всяка фирма членка поема отговорността за своето управление и за качеството на своята работа.

Фирмите членки се ангажират да съблюдават общоприетия набор от ценности на КПМГ.

Дейността на КПМГ Интернешънъл се финансира от фирмите членки. Базата за изчисляване на финансирането е одобрена от Глобалния съвет и се прилага последователно към фирмите членки. Статутът на фирмата като член на КПМГ и нейното участие в мрежата на КПМГ могат да бъдат прекратени, ако, наред с други неща, тя не спазва политиките и правилата, определени от КПМГ Интернешънъл, или някое от другите си задължения спрямо КПМГ Интернешънъл.

Система за управление на качеството

В КПМГ ОДИТ КАЧЕСТВОТО НА ОДИТА
ВКЛЮЧВА НЕ САМО ИЗРАЗЯВАНЕТО НА
ПРАВИЛНО МНЕНИЕ, НО И НАЧИНА,
ПО КОЙТО СЕ ДОСТИГА ДО ТОВА МНЕНИЕ

3.1 Общ преглед

Наличието и последователното използване на стабилна система за контрол на качеството е основна предпоставка за постигане на високо качество при предоставяне на услугите. За да отговори на този критерий, КПМГ Интернешънъл прилага политики за контрол на качеството по отношение на всички фирми членки. Те са включени в Глобалните указания за управление на риска и качеството, които се предоставят на всички служители на КПМГ. Тези политики и процедури имат за цел да подпомагат фирмите членки при спазването на приложимите професионални стандарти, законови и регулаторни изисквания и за издаването на съответните доклади, както и за да работят с почтеност и обективност и да изпълняват работата си с дължимата грижа.

Политиките и процедурите са основани на Международния стандарт за контрол на качеството 1, *International Standard on Quality Control 1*, издаден от Международния съвет за одиторски стандарти и стандарти за изразяване на сигурност, *International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB)*, и на Етичния кодекс на професионалните счетоводители, *the Code of Ethics for Professional Accountants*, издаден от Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители, *International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA)*. Стандартът и Кодексът се отнасят за фирми членки, които извършват задължителен независим финансов одит, както и за други ангажменти за изразяване на сигурност и свързани по съдържание услуги.

КПМГ Одит е задължено да спазва политиките и процедурите на КПМГ Интернешънъл и да приема допълнителни политики и процедури, които да съответстват и отговорят на правилата и стандартите, приети от ИДЕС и от други

регулаторни органи, както и на приложимите законови и регулаторни изисквания². Интегрирайки основните политики и процедури, системата също улеснява спазването на съответните правила и наредби на Комисията за публичен надзор над регистрирани одитори в България (КПНРО) и Комисията за финансов надзор в България (КФН), както и на други регулаторни органи.

Системата за управление на услугите, предоставяни от КПМГ Одит, е сертифицирана за съответствие с изискванията на стандарта за управление на качеството ISO 9001:2008. В обхвата на сертификацията са включени, наред с всичко друго, и професионалните одиторски услуги и прегледи на историческа финансова информация, ангажиментите за изразяване на сигурност, свързаните по съдържание услуги и други.

Промените в политиките за управление на риска и качеството, включително в политиките за етика и независимост, се включват в комуникацията по отношение на управлението на качеството и риска, както и се съобщават по електронен път. От КПМГ Одит се изисква да осъществи промените, посочени в имейлите, като това се проверява чрез вътрешно наблюдение.

Контролът на качеството и управлението на риска са отговорност на всеки един от съдружниците и служителите на КПМГ Одит. Тази отговорност включва необходимостта да се разбират и спазват фирмените политики и процедури при изпълнението на ежедневните дейности на Дружеството.

Системата за контрол на качеството е валидна за всички служители на КПМГ, независимо къде се намират.

² Навсякъде, където се споменават „политиките и процедурите на КПМГ“ или „нашите политики и процедури“, те се отнасят до политиките на КПМГ Интернешънъл и до допълнителни политики на КПМГ Одит ООД.

3.2 Рамка за качество на одиторските услуги

В КПМГ Одит качеството на одита включва не само изразяването на правилно мнение, но и начина, по който се достига до това мнение. То обхваща също така процесите, анализите и предоставянето на верни данни, които стоят в основата на одиторския доклад. Резултатът от качествения независим финансов одит е изразяването на подходящо и независимо мнение в съответствие с професионалните стандарти и приложимите законови и регулаторни изисквания.

КПМГ Интернешънъл разработва глобалната Рамка за качеството на одитите, с помощта на която одиторите прилагат основни умения и начин на поведение при предоставянето на качествени одиторски услуги. Рамката въвежда общ език, който се приема от всички фирми - членки на мрежата на КПМГ, включително КПМГ Одит. Тя описва факторите, които мрежата на КПМГ приема, че влияят върху качеството на одита, и подчертава какъв трябва да бъде приносът на всеки одитор от всяка една фирма членка при извършването на качествен одит.

Ангажираността на ръководството е в сърцевината на седемте основни елемента на Рамката за качеството на одита и спомага да се гарантира адекватно поведение в цялата мрежа на КПМГ. Елементите на рамката са взаимосвързани, тъй като всеки елемент подсилва останалите. Всеки от седемте елемента е описан детайлно в следващите раздели на настоящия доклад.

3.3 Ангажираност на ръководството

Културата на КПМГ Интернешънъл и на фирмите членки е основана на набор от ценности, които се подкрепят с политики и процеси, и съдейства за установяване на подходящи нагласи и поведение в мрежата на КПМГ.

Глобалните ни лидери, работейки с управленските екипи по региони и на фирмите членки, имат основна роля за установяването на ангажимента ни към качеството и най-високите професионални стандарти за работа.

Културата, основана на качество, почтеност и етика, е от съществено значение в една организация, която извършва одити и предоставя услуги, на които разчитат заинтересовани лица и инвеститори.

Нашата култура насърчава консултациите и обмяната на опит и ги приема за ценност.

Изразът „ангажираност на ръководството“ означава, че ръководният екип на КПМГ Одит демонстрира и заявява своя ангажимент за постигане на качество, професионална етика и почтеност, а също че представя този ангажимент на клиентите, заинтересованите страни и като цяло на обществото.

Почтеността е важен елемент, който клиентите очакват и на който разчитат. Тя е и ключова ценност на КПМГ: „Преди всичко, работим с почтеност“. Почтеността е постоянен стремеж за спазване на високи професионални стандарти и за предоставяне на качествен съвет, както и за стриктно спазване на изискванията за нашата независимост.

Ценностите на КПМГ, които са изрично формулирани, са залегнали в практиките ни за работа и в културата на КПМГ Одит, която е ценностно ориентирана и е насочена към спазване на стандартите. Тези ценности формират основата на нашата култура и определят ангажираността на ръководството. Те също така формират и основата на одиторския подход на КПМГ и задават начина, по който работим заедно.

Ние комуникираме ценностите на КПМГ ясно на нашите служители и вплитае ценностите в процесите, свързани със служителите – първоначално обучение и въведение, развитие и възнаграждение. Специално внимание на нашите ценности се отделя във връзка с повишаване на по-високи позиции, включително и до ниво съдружник.

Ценностите на КПМГ са описани [тук](#).

Глобален кодекс за поведение на КПМГ

Ангажиментът на КПМГ към почтеност и качество е залегнал в ценностите на КПМГ, които са в сърцевината на начина, по който работим. Те определят културата на КПМГ на разнообразие и приобщаване, както и нашата отдаденост към правилното лично и професионално поведение. Ценностите на КПМГ подчертават, че преди всичко, служителите на КПМГ работят с почтеност, спазват най-високите професионални стандарти и предоставят разумни съвети, като строго спазват правилата за независимост, законите, регулациите и професионалните стандарти. Ценностите на КПМГ се представят ясно на всички служители и са вpletени в процесите на фирмите членки – първоначално обучение и въведение, развитие и възнаграждение.

Глобалният кодекс за поведение на КПМГ надгражда ценностите на КПМГ. Фирмите членки, включително КПМГ Одит, следва да приемат като минимум Глобалния кодекс за поведение.

В допълнение, в Глобалния кодекс за поведение на КПМГ са посочени изискванията за етично поведение, приложими за всички съдружници и служители на КПМГ Одит. Той е изграден на базата на ценностите на КПМГ и споделените убеждения и принципи на КПМГ. Глобалният кодекс за поведение акцентира и върху личната отговорност на всеки съдружник и служител да спазва правните, професионалните и етичните стандарти, съответстващи на неговата работа и професионално ниво. Глобалният кодекс за поведение на КПМГ съдържа разпоредби, които изискват от служителите на КПМГ Одит да:

- Спазват приложимото законодателство, регулации, професионални стандарти и политики на КПМГ Одит
- Работят с подходящи клиенти и трети лица
- Поставят акцент върху качеството

- Спазват обективност и независимост
- Не приемат незаконни или неетични действия, извършени в рамките на КПМГ Одит ООД, от клиенти или доставчици, или от държавни служители, с които работим
- Защиават информацията
- Се конкурират честно
- Помагат на нашите служители да бъдат изключителни
- Бъдат отговорни корпоративни граждани
- Изграждат обществено доверие

От всички служители на КПМГ Одит се изисква да:

- Спазват Глобалния кодекс за поведение и да потвърдят спазването на Кодекса за поведение след постъпване във фирмата и ежегодно след това; и
- Преминат обучението обхващащо Кодекса за поведение при постъпване във фирмата и на всеки две години след това.

Насърчаваме нашите служители да съобщават за случаите, когато нещо ги смущава или е несъвместимо с ценностите на КПМГ. Всеки служител в КПМГ е отговорен да докладва за всяка дейност, която би могла да бъде незаконна или в нарушение на ценностите и политиките на КПМГ, приложимите закони, регулации и професионални стандарти.

Установили сме процедури и канали за комуникация, така че нашите служители да имат възможност да съобщават за проблеми, свързани с етиката и качеството. Те също така гарантират, че няма неблагоприятни последици за лицата, които добросъвестно съобщават за проблеми.

Създадена е [Гореща линия](#) на КПМГ Интернешънъл за всички съдружници, служители, клиенти и трети лица, която дава възможност, при запазване на анонимност, да се съобщават притеснителни прояви или действия, касаещи КПМГ Интернешънъл, фирмите членки на КПМГ или ръководители и служители, в която и да е фирма членка.

В КПМГ Одит следим редовно доколко нашите служители смятат, че се придържахме към нашите ценности чрез проучване ([вж. 3.7.7 Мнения на нашите служители – глобално проучване \(Global People Survey – GPS\)](#)).

3.4 Отговорности на ръководството за управление на качеството и управление на риска

КПМГ Одит демонстрира и заявява своя ангажимент за постигане на качество, професионална етика и почтеност и изразява този ангажимент към клиентите, заинтересованите страни и обществото. Ръководството остава ключов елемент в задаването на правилния тон и в даването на пример – демонстрирайки твърдо ангажираност към най-високите стандарти за професионална компетентност и насърчавайки и подкрепяйки важни инициативи.

Ръководството се ангажира със създаване на култура, базирана на качеството, почтеността и етиката чрез своите действия – писмена и видео комуникация, провеждане на обучения на екипите и лични срещи.

По-долу са изброени лицата в КПМГ Одит, които имат ръководни роли относно управлението на качеството и управлението на риска.

3.4.1 Управляващ съдружник

В съответствие с принципите на Международния стандарт за контрол на качеството 1 управляващият съдружник носи основната отговорност за системата за вътрешен контрол на качеството на КПМГ Одит.

Нашият ръководител на направление „Одит“ е регистриран одитор и носи отговорност за системата за управление на качеството по отношение на одиторските услуги.

3.4.2 Съдружник по управление на риска

Оперативната отговорност за системата за контрол на качеството, управление на риска и спазването на изискванията в КПМГ Одит е възложена на съдружника по управление на риска, който отговаря за определяне на цялостната политика, свързана с управление на професионалния риск и контрол на качеството, и следи за спазването на изискванията. Съдружникът по управление на риска се отчита директно пред управляващия съдружник. Консултира се с назначените отговорници за качеството и управлението на риска на регионално ниво. Високите позиции на отговорните лица подчертават значимостта, която Дружеството

отдава на управлението на риска и качеството. Съдружникът по управление на риска се подпомага от централен екип по качеството и управлението на риска.

3.4.3 Съдружник по етика и независимост

Съдружникът по етика и независимост носи основната отговорност за въвеждането и изпълнението на политиките и процедурите по етика и независимост в КПМГ Одит и докладва по въпроси, свързани с етиката и независимостта, на управляващия съдружник и на съдружника по управление на риска.

3.4.4 Ръководител на направление „Одит“

Ръководителят на направление „Одит“ отговаря пред управляващия съдружник за качеството на съответните услуги. Ръководителят на направление „Одит“ определя начините, по които процедурите за управление на риска, качеството на услугите и процедурите за мониторинг се прилагат в рамката, зададена от съдружника по управление на риска. Тези процедури ясно показват, че на ниво конкретен ангажимент управлението на риска и контролът на качеството са отговорност на всички служители, работещи по ангажиментите.

Ръководителят на направление „Одит“ е отговорен за това да поддържа одиторска практика, придържаща се към високи стандарти, която е и атрактивна за хората, работещи в КПМГ Одит. Това включва следното:

- Да задава подходящ „тон на ръководството“, като демонстрира постоянен ангажимент за спазване на най-високи стандарти на професионализъм, включващи скептицизъм, обективност и независимост
- Да разработва и въвежда стратегии за наблюдение и поддържане на знанията и уменията, необходими на съдружниците и на служителите при изпълнение на професионалните им отговорности
- Да работи съвместно със съдружника по управление на риска, за да събира информация и да разрешава въпроси, касаещи качеството и управлението на риска в направление „Одит“, като също извършва годишна оценка на ключовите за качеството на одита дейности.

3.4.5 Ръководен екип на направление „Одит“

Ръководният екип на направление „Одит“ в КПМГ Одит провежда регулярни дискусии по текущи и нововъзникнали въпроси, свързани с качеството на одита и възникващи в хода на вътрешни и външни проверки на качеството, и по въпроси, повдигнати от екипите по ангажиментите вследствие извършване на причинно-следствен анализ, и повдигнати от други различни източници. След обсъждането на въпросите и събирането на информация от други екипи, работещи с клиенти, се съгласуват съответните действия. Обикновено действията са краткосрочни и се планират и комуникират посредством регулярни технически обучения и дискусии, които имат информативна цел и се провеждат с участието на цялото направление „Одит“. Те се включват в следващото задължително обучение, ако се прецени, че тяхната значимост е съществена. По-сложните въпроси (които биха могли да наложат извършване на промени в глобалната одитна методология на КПМГ или в инструментите за извършване на одит) се повдигат пред Глобалния одитен екип на КПМГ Интернешънъл с цел евентуално да бъдат разгледани и разработени от Глобалната група за услуги на КПМГ (KPMG Global Solutions Group – KGSG, с предишно наименование Global Services Center) и от Групата по международни стандарти (International Standards Group – ISG). В разделите Глобална група за услуги на КПМГ и Група по международни стандарти е представена повече информация за KGSG и ISG.

3.4.6 Инвестиране в непрекъснато усъвършенстване

На глобално ниво КПМГ Интернешънъл въведе редица промени и мрежата на КПМГ продължава да инвестира в непрекъснато усъвършенстване. Промените включват създаването на Глобален комитет по качеството на одита към Глобалния съвет, състоящ се от старши съдружници от най-големите фирми в мрежата на КПМГ, и назначаването на специален глобален ръководител по качеството на одита, който да докладва на Комитета.

3.4.7 Какво представлява качеството на одита?

Качеството на одита е от основополагащо значение за поддържането на общественото

доверие и е ключов показател за нашата професионална репутация.

Определяме „качеството на одита“ като резултата, когато:

- Одитите се изпълняват последователно, в съответствие с изискванията и смисъла на приложимите професионални стандарти, в рамките на стабилна система за контрол на качеството; и
- Всички наши свързани дейности се извършват в условията на възможно най-висока степен на обективност, независимост, етика и почтеност.

3.5 Установяване на взаимоотношения с клиенти

Един от ключовите фактори за управление качеството на одита е да се установят специфичните характеристики на нашите клиенти и проблемите, с които се сблъскват, за да се приложи надежден одиторски подход към идентифицираните рискове.

Ние разбираме, че клиентите ни са свързани с качеството на работата и репутацията ни.

Установени са строги политики и процедури по отношение на приемането и продължаването на взаимоотношенията с клиенти и на приемането и продължаването на работата по ангажименти. Тези политики и процедури помагат за запазване на добрата репутация на КПМГ, подкрепят бранда и са важен фактор за възможността ни да предоставяме качествени професионални услуги.

3.5.1 Приемане и продължаване на работата с клиенти и по ангажименти

КПМГ Интернешънъл е създадо политики и процедури, които трябва да се прилагат от всички фирми членки при вземане на решение дали да приемат или да продължат професионалните си взаимоотношения с даден клиент и дали да изпълнят конкретен ангажимент.

3.5.2 Процес на оценка на потенциални клиенти и ангажименти

Оценка на потенциални клиенти

КПМГ Одит прави оценка на всеки потенциален клиент.

Оценката включва събиране на необходимата информация за потенциалния клиент, ключовите му ръководители и действителни собственици, и последващо правилно анализиране на информацията, с оглед вземане на информирано решение. Тази оценка включва попълване на въпросник за оценка на рисковия профил на клиента и получаване на основна информация за клиента, ключовите му ръководители, директори и собственици. Освен това, изискваме допълнителна информация, съгласно местните закони и регулаторни изисквания.

Приемането на потенциален клиент се анализира и преценява от конкретен съдружник, като оценката на риска трябва да се потвърди от втори съдружник. В случаите, когато се приема, че клиентът е с „висок риск“, в оценката му се включва и съдружникът по управление на риска или негов представител с подходящ опит.

Оценка на ангажименти

На всеки потенциален ангажимент се прави оценка, за да се идентифицират възможни рискове. Оценката обхваща въпроси, свързани със спазването на правилата за независимост и потенциалните конфликти на интереси (използва се глобалната система на КПМГ – Sentinel™, с която се проверяват независимостта и потенциалните конфликти на интереси между фирмите членки), предназначение и употреба на нашите доклади. В оценката се включват и редица фактори, в зависимост от типа ангажимент. При одиторски ангажименти се оценява и компетентността на финансовия управленски екип на клиента, както и уменията и опитът на одитния екип. За изготвяне на оценката се изисква консултация и с други ръководни кадри от КПМГ Одит и, ако е необходимо, съдружникът по управление на риска я потвърждава.

При предоставяне на одиторски услуги за първи път екипът по ангажимента следва да изпълни допълнителни процедури за оценка на независимостта, включително да извърши преглед на всички услуги извън одита, които се предоставят на клиента, и на други бизнес и лични взаимоотношения.

Подобна оценка на независимостта се извършва и когато съществуващ одитен клиент стане предприятие от обществен интерес (ПОИ) или когато се налага да се приложат допълнителни ограничения във връзка с независимостта

вследствие на промяна в обстоятелствата около този клиент.

Следваме конкретни процедури за установяване и оценка на заплахите за независимостта относно потенциалните клиенти, които са предприятия от обществен интерес. Те са описани по-детайлно в раздел „Процес за проверка на независимостта“.

Възможно е да се вземат допълнителни мерки за смекчаване на идентифицираните рискове в зависимост от цялостната оценка на риска на потенциалните клиенти и ангажименти. Всеки потенциален конфликт на интереси и проблем, свързан с независимостта, трябва да бъде документиран и разрешен, преди да се приеме ангажиментът.

Дружеството не приема да работи с клиент или по ангажимент, ако е налице потенциален конфликт на интереси или проблем с независимостта, които не могат да бъдат разрешени в съответствие с професионалните стандарти и нашите политики, или при наличие на проблеми с качеството и други рискове, които не могат да бъдат ограничени.

3.5.3 Продължаване на взаимоотношенията с клиенти и на работата по ангажименти

КПМГ Одит извършва ежегодна оценка на всички клиенти по одиторски ангажименти. Повторната оценка идентифицира въпроси, свързани с продължаване на взаимоотношенията, както и евентуалните процедури за смекчаване на последиците, които следва да бъдат изпълнени (това може да включва назначаването на допълнителни професионалисти, като например лице, отговарящо за прегледа на качеството на ангажимента, или необходимостта от включване на допълнителни специалисти в одита).

Повтарящи се или дългосрочни ангажименти извън одита също са предмет на ежегодна оценка.

В допълнение, на клиентите и ангажиментите следва да се направи повторна оценка, ако има основание за промяна в техния рисков профил.

3.5.4 Преустановяване на взаимоотношенията

При получаване на информация, която води до извода, че трябва да се оттеглим от даден ангажимент или да преустановим взаимоотношенията си с даден клиент,

провеждаме вътрешна консултация и идентифицираме всички действия, които се изискват според законодателството, регулаторната рамка и професионалните стандарти. Когато е необходимо, комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, регулаторните и други органи.

3.5.5 Разпределение на клиентите

Ангажиментите се възлагат на съдружници, които разполагат с необходимите знания, умения, време и авторитет да бъдат водещи съдружници за съответните ангажименти.

Правим преглед на портфейла от клиенти на всеки одитен съдружник най-малко веднъж годишно посредством индивидуални дискусии с одитния съдружник. При прегледа се взимат предвид индустрията, спецификите и цялостният риск на портфейла от клиенти, заедно с компетентността и възможностите на съдружника да предостави качествени одиторски услуги на всеки клиент.

Ръководителят на направление „Одит“ преглежда редовно портфейла от клиенти на всеки съдружник, за да се гарантира, че съответният съдружник разполага с достатъчно време, за да управлява своя портфейл и за да се гарантира, че рисковете се управляват по подходящ начин.

3.6 Ясни стандарти и надеждни одитни инструменти

Всички наши служители трябва да спазват политиките и процедурите на КПМГ Интернешънъл и на КПМГ Одит (включително политиките за независимост), за което се предоставят редица инструменти и указания. Политиките и процедурите, създадени за одиторските ангажименти, отразяват изискванията на счетоводните, одиторските и етичните стандарти и на стандартите за контрол на качеството, както и на други приложими закони и наредби.

3.6.1 Нашият подход към одита

КПМГ инвестира значително в развиване на възможностите на мрежата, свързани с одита, и ще продължи да го прави и през следващите години. Това включва нов глобален работен процес за електронен одит, предоставен чрез

платформата КПМГ Клара – модулната одиторска платформа на КПМГ, която може непрекъснато да интегрира нови технологии, с вградени разширени възможности за използване на данни, автоматизация и визуализация. Използването на данни и анализи (Data & Analytics, D&A) е неразделна част от начина, по който фирмите - членки на КПМГ получават одиторски доказателства и взаимодействат с клиенти в дигиталния свят.

Процесът на КПМГ по извършване на одити с високо качество ще продължи да включва:

- Своевременно участие на съдружници и мениджъри в целия процес на работа
- Достъп до необходимите знания посредством участието на специалисти, предоставяне на обучения и осигуряване на познания за съответната индустрия
- Критична оценка на всички одиторски доказателства, получени по време на одита, при упражняване на подходяща професионална преценка
- Непрекъснато менторство, контрол и преглед на работата на екипа по ангажимента
- Управление и документиране на одита.

Последователна одитна методология и инструменти

Отделяме значителни ресурси, за да поддържаме стандартите и инструментите на КПМГ в пълен и актуален вид. Одитната методология на КПМГ, разработена от Глобалната група за услуги на КПМГ, е базирана на Международните одиторски стандарти (МОС). Тя е разписана подробно в документа „Методология за одити на КПМГ“ (*KPMG Audit Manual, KAM*) и включва допълнителни изисквания, които надхвърлят изискванията на МОС. КПМГ смята, че качеството на одита се подобрява, като се следват тези допълнителни изисквания. Методологията набляга върху прилагането на подходящ професионален скептицизъм при изпълнението на одиторските процедури и изисква спазване на съответните етични стандарти, включително и тези за независимост. Редовно се правят подобрения на одитната методология, насоките и инструментите, за да бъдат в съответствие със стандартите, новите

теми в сферата на одита и резултатите от прегледа на качеството на одита (вътрешни и външни). Сред основните теми са счетоводните оценки, вътрешният контрол, признаването на приходи, груповите одити, одиторските извадки и оценката на риска.

Фирмите членки могат да добавят в КАМ свои местни изисквания и/или насоки в отговор на приложими професионални, законови или регулаторни изисквания.

Наред с другите компоненти, КАМ съдържа примери и указания с процедури за идентифициране и оценка на риска от съществени отклонения и процедури в отговор на тези рискове.

Тя препоръчва използване на специалисти със специфични умения, когато това е необходимо. Изисква се включване на съответните специалисти като част от основния одиторски екип, когато са изпълнени определени условия или когато одиторският екип счита, че е подходящо и необходимо.

Политиките и процедурите, залежали в КАМ, са насочени конкретно към провеждане на одити и допълват политиките и процедурите в Глобалния наръчник за качество и управление на риска. Той се прилага във всички фирми - членки на мрежата на КПМГ, във всички отдели и спрямо всички служители и отразява местните политики и процедури на КПМГ Одит.

Работният процес по изпълнение на одита на КПМГ се извършва чрез eAudit – работен процес на базата на извършване на определени дейности и съответен електронен одитен файл. eAudit е работният процес по изпълнение на одит на КПМГ, който позволява на над 75,000 професионалисти да извършват висококачествени и последователни одити. eAudit интегрира в себе си одитната методология на КПМГ, насоки и знания за различните индустрии, както и необходимите способности и инструменти за изпълнение и документиране на одита.

Електронната система eAudit позволява да се правят настройки, така че да се представят съответните изисквания и насоки в зависимост от спецификите на предприятието, което подлежи на одит, както и в съответствие с професионалните стандарти и приложимите

правни и регулаторни изисквания. eAudit осигурява директен достъп до нашите насоки за одит, професионални стандарти и одиторска документация.

В ход са значителни инвестиции за актуализиране и усъвършенстване на одитната методология на КПМГ (КАМ) и електронната система eAudit с внедряването на работния процес КПМГ Клара, който стартира през 2018 година, като първоначалното внедряване глобално е планирано през 2019 година, а пълното внедряване през 2020 г. Вижте раздел „КПМГ Клара, Работен процес КПМГ Клара и Данни и инструменти за анализи (D&A)“ по-долу за повече подробности за работния процес на КПМГ Клара.

КПМГ Клара, Работен процес КПМГ Клара и данни и инструменти за анализи (Data & Analytics, D&A)

КПМГ Интернешънъл прави значителни инвестиции, за да подобри качеството на одита, да осигури последователност в изпълнението на одитите и да съдейства за извършване на преглед на ангажиментите както на нивото на фирмите членки, така и на глобално ниво

КПМГ Клара

През 2017 година КПМГ Интернешънъл представи КПМГ Клара – платформа за интелигентен одит, която обединява инструментите на КПМГ за анализи на данни, нови технологии, средства за сътрудничество и работен процес по извършване на одита.

Тя възплащава стремежа на КПМГ да:

- Преобрази извършването на одита за нашите служители и клиенти чрез използването на нови, модерни технологии и функционалности за сътрудничество
- Интегрира необходимия капацитет за дигитализиране на одита и предоставяне на нови модели за D&A
- Даде възможност за разширен и подобрен работен процес
- Вгради възможности за преглед на ниво ангажимент и на портфейла от ангажименти, които да се използват от екипите по ангажименти и фирмите членки

- Подкрепя прегледа, извършван от глобалното ръководство на ефективността на системите за контрол на качеството на фирмите членки
- Разработи платформа за одит, която позволява промени и настройки според конкретните потребности на фирмите членки, както и надграждане с нови технологии в бъдеще.

КПМГ Клара също така дава възможност за проследяване на определени показатели на ниво ангажимент или портфейла от ангажименти от екипите. Получава се обобщение и графично представяне на тези показатели, за да се:

- Измерва развитието в извършването на одита и да се гарантира своевременно разрешаване на проблемите
- Улеснява извършването на одита чрез предоставяне на ключови показатели за подреждане на задачите по важност; и
- Насочи внимание към необичайни резултати или връзки, за които може да е необходим последващ преглед.

КПМГ Клара ще продължи да се развива с появата на нови технологии, които трансформират одита, включително чрез когнитивни и интелигентни технологии за предоставяне на все по-големи възможности. В сътрудничество с някои от най-напредналите технологични компании в света, като например Microsoft, КПМГ изгражда бъдещето на одита с помощта на достиженията на технологичните лидери с цел предоставяне на повече знания и възможности и осигуряване на по-висока стойност чрез одитите, извършвани от фирмите - членки на КПМГ. Инвестиционната стратегия на КПМГ Интернешънъл предвижда още и иновации, сътрудничество с университети по съществени одиторски изследвания и работа с фирми членки, които развиват съвременни технологии.

Работен процес КПМГ Клара

Въз основа на въвеждането на КПМГ Клара през 2017 г. КПМГ Интернешънъл създава нов работен инструмент, който ще се използва от одитните екипи за изпълнение и документиране на одитите, извършвани от КПМГ. Той ще бъде интуитивен, лесен за употреба и модерен. Новата система ще бъде на практика работен процес

– ще насочва одитните екипи чрез поредица от стъпки в логична последователност. Също така, ще предлага по-ясна информация и визуализация, знания и насоки, достъпни при необходимост и с вградени възможности за D&A. Работният процес и методологията ще позволяват да се правят настройки и промени чрез адаптиране на изискванията към обхвата и сложността на одиторския ангажимент. Този глобално ориентиран проект значително ще промени изпълнението на одита от професионалистите на КПМГ и ще доведе до подобряване качеството на одита.

Работният процес КПМГ Клара ще включва разработването на възможности за преглед (напр. извличане на данни) на ниво ангажимент, което ще е достъпно за фирмите членки. Началното внедряване на работния процес КПМГ Клара започва през 2018 г., като въвеждането на глобално ниво ще започне през 2019 г. и ще завърши в началото на 2020 г. Настоящият инструмент eAudIT следва да бъде изваден от експлоатация през 2021 г.

Данни и инструменти за анализи (D&A)

Като използва D&A, одитният процес на КПМГ:

- Подобрява качеството на одита; въз основа на задълбочено разбиране на популациите от данни той насочва вниманието върху трансакции с по-висок риск
- Е защитен; той ограничава достъпа до данни, както при обмена, така и в информационната среда на КПМГ; и
- Е прозрачен; той спомага за детайлен анализ, за да разкрива причинно-следствени връзки относно необичайни отклонения и неточности, и осигурява по-голяма видимост по отношение на трансакциите с по-висок риск и процесите.

Инструментите и процедурите за D&A се основават на професионални принципи и стандарти и не освобождават одиторите от техните отговорности.

3.6.2 Независимост, почтеност, професионална етика и обективност

Независимостта на одиторите е фундаментът на международните професионални стандарти и регулаторни изисквания.

КПМГ Интернешънъл разполага с детайлни политики и процедури за независимост, които отразяват изискванията, залегнали в Етичния кодекс на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (IESBA). Те са част от Глобалния наръчник за качество и управление на риска. Спазването на тези изисквания се улеснява посредством използване на автоматизирани средства.

В подкрепа на гореизброените политики функционират процеси, целящи да осигурят спазване на стандартите на Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори и други надзорни органи. Политиките и процесите обхващат въпроси като фирмена независимост (например във функциите „Финанси“ и „Логистика“), лична независимост, финансови взаимоотношения на фирмата, взаимоотношения след прекратяване на трудовата заетост, ротация на съдружниците и одобрение на одиторски услуги или на услуги извън одита.

КПМГ Интернешънъл има съдружник, който отговаря за Глобалната група за независимост и който работи с екип от специалисти, които му помагат да се гарантира прилагането на стриктни и последователни политики, процедури и инструменти за управление на независимостта, за да могат фирмите членки и техните служители да отговарят на тези изисквания.

КПМГ Одит има съдружник по етика и независимост, който носи основна отговорност за разпространението и изпълнението на политиките и процедурите за независимост.

Промените в политиките за етика и независимост на КПМГ Интернешънъл, които настъпват в рамките на годината, се включват в регулярните съобщения и срещи, касаещи качеството и управлението на риска. От фирмите членки се изисква да реализират промените по начина, описан в имейлите. Тези действия се проверяват като част от програмите за вътрешен мониторинг, описани в раздел 3.10.1 „Вътрешен мониторинг и програми за спазване на изискванията“.

В Глобалния наръчник за качество и управление на риска са дефинирани въпроси, които изискват провеждане на консултации на служителите на КПМГ Одит със съдружника по етика и независимост. Консултации могат да се изискват и от Глобалната група за независимост, в зависимост от фактите и обстоятелствата.

Лична финансова независимост

Съгласно политиката на КПМГ Интернешънъл фирмите членки и техните служители не може да притежават забранени финансови инструменти и не може да имат забранени взаимоотношения с одитните клиенти на КПМГ, тяхното ръководство, директори и собственици. Политиката също така залага ограниченията, предвидени в Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (IESBA) по отношение притежаването на акции и дялове на одитни клиенти, за всички съдружници от всички фирми - членки на КПМГ по отношение на одитните клиенти на всички фирми членки.

Служителите на КПМГ Одит са длъжни текущо да се допитват и да предприемат необходимите действия, за да гарантират, че не притежават лични финансови, бизнес или семейни участия, които са забранени от гледна точка спазване на изискванията за независимост.

Подобно на други КПМГ фирми членки, използваме уеббазирана система за проследяване на независимостта – KICS, която помага на нашите служители да спазват политиките за независимост по отношение на личните си инвестиции. В системата се съхранява списък на всички публично достъпни инвестиции.

Съдружниците и служителите, които обслужват клиенти, и заемат длъжност „мениджър“ или по-висока от „мениджър“, са задължени да използват системата KICS, преди да придобият дадена инвестиция, за да проверят дали тя е позволена. Задължително поддържат списък на всички свои инвестиции в KICS, като системата ги уведомява автоматично, ако към някоя инвестиция се наложат ограничения. В такъв случай те трябва да продадат инвестицията до пет работни дни след уведомлението. Спазването на изискването се следи по отношение на съдружници и ръководен персонал на извадкова база – като част от програмата за проверяване на независимостта.

Трудови правоотношения

Служител, който предоставя услуги на одитен клиент, независимо от неговата функция, трябва да уведоми съдружника по етика и независимост, ако има намерение да преговаря за започване на работа при одитния клиент. Съдружниците трябва да спазват изискването по отношение на

всеки одитен клиент, който е предприятие от обществен интерес и е клиент на някоя фирма - членка на КПМГ.

На бивши членове на одиторския екип или бивши съдружници на КПМГ Одит е забранено да започват работа в одитен клиент в определени роли, освен ако не са прекратени всички значими връзки с КПМГ Одит, включително плащания, които не са фиксирани и определени и/или биха били съществени за КПМГ Одит, и не е прекратено участието в бизнес и професионални дейности на КПМГ Одит. В допълнение, спазват се изискванията на чл. 58 от българския Закон за независимия финансов одит във връзка с периода на ограничение за заемане на длъжност за регистрирани одитори, отговорните одитори от одиторско дружество, както и други членове на одиторския екип, които се присъединяват към одитен клиент на ръководни длъжности като членове на одитен комитет, управителен или надзорен орган.

Ключовите одитни съдружници и членове на екипите по веригата на влияние, работещи за одитен клиент, който е предприятие от обществен интерес, трябва да спазят времево ограничение (период на „охлаждане“), по време на което не е позволено да започнат работа в даден клиент в определена роля.

Наблюдаваме и комуникираме изискванията по отношение наемаването на работа на служителите на КПМГ Одит в одитните клиенти.

Финансова независимост на фирмата

Фирмите членки на КПМГ нямат право да имат интереси и забранени взаимоотношения с одитни клиенти, тяхното ръководство, директори и собственици.

Също както другите фирми членки на КПМГ, КПМГ Одит използва KICS, за да отрази своите инвестиции в компании (включително във фондове), които са регистрирани или свързани с компании, регистрирани към Комисията по ценните книжа и фондовите борси на САЩ, SEC, в компании и фондове, които се търгуват на местните пазари, както и преките и съществените непреки инвестиции в пенсионни фондове (включително непублични дружества и фондове).

Спазваме също и изискване за регистриране в системата на всички заеми, финансови лизинги, както и сметки за доверителни, тръст и брокерски услуги с активи на фирмите членки.

Веднъж в годината КПМГ Одит потвърждава, че спазва изискванията за независимост като част от своята Програма за проверка на рисковете и спазването на изискванията.

Бизнес отношения/доставчици

КПМГ Одит има установени политики и процедури, които са изградени така, че да гарантират поддържането на бизнес отношения в съответствие с изискванията на Етичния кодекс на IESBA и други. Спазването на тези политики и процедури подлежи на регулярен преглед.

Те целят изграждане и поддържане на процес на оценка на потенциалните взаимоотношения с трети страни (например бизнес обединения и схеми за съвместна работа), работа с доставчици, маркетингови и обществени дейности от гледна точка на влиянието им върху независимостта на одиторите.

Потенциалните бизнес взаимоотношения подлежат на оценка за преценяване на репутационния риск и за идентифициране на потенциални рискове за независимостта на одиторите и управлението на конфликти на интереси. Оценяват се и взаимоотношенията, включващи предоставяне на услуга от трети лица, които се ангажират от фирмата членка при изпълнение на ангажимент за клиент или за други цели. Преценява се дали те притежават необходимата компетентност да предоставят съответната услуга. Лицата, които предоставят услугите, трябва да потвърдят, че разбират и спазват изискванията за етика и независимост. От тях се изисква да преминат през обучение по етика. От трети лица, които предоставят одиторски услуги или услуги по изразяване на сигурност, се изисква да преминат през обучение за независимост.

Придобиване, интегриране и инвестиции

В случаите, когато КПМГ Одит има намерение да придобие или да инвестира в друга компания, е необходимо да бъдат извършени детайлни процедури по дюдилдженс за потенциалния таргет, с което се цели да бъдат идентифицирани

и решени потенциалните рискове, свързани с независимостта, преди да се приключи сделката. Спазват се конкретни изисквания за консултиране, за да се разрешат въпроси, свързани с независимостта и с интегрирането на бизнеса към КПМГ Одит и към по-широката мрежа на КПМГ.

Процес за проверка на независимостта

КПМГ Одит следва специфични процедури, за да идентифицира и оценява заплахите за независимостта, свързани с потенциалните одитни клиенти, които са предприятия от обществен интерес. Тези процедури, които се наричат още „процес за проверка на независимостта“, трябва да се извършват, преди да се приеме решението за извършване на одиторски ангажимент.

Въведен е инструмент за проверка на независимостта, KPMG Independence Checkpoint. Той има за цел да автоматизира и стандартизира работните потоци, които са част от процеса по постигане на независимост. Въведен е в отговор на очакването за нарастване на броя на одиторските търгове, в които ще участват фирмите членки, и на броя на потвържденията за независимост, които трябва да се извършват в резултат на задължителната ротация на фирмите при задължителния финансов одит в някои части на света.

Обучение по независимост и потвърждения на независимостта

Всички съдружници и служители на КПМГ Одит, които обслужват клиенти, както и други, за които това е необходимо, трябва да завършат обучение по независимост, съответстващо на тяхната позиция и функция и ежегодно след това.

Новопостъпилите служители, за които това обучение е задължително, трябва да го преминат или (а) до 30 дни след започване на работа в КПМГ Одит, или (б) преди да бъдат предоставени услуги на одитен клиент, включително на негови свързани лица, или преди присъединяването към ръководството на КПМГ – като в сила е по-ранно настъпващата от двете дати.

На всеки две години провеждаме и обучение на всички служители относно Глобалния кодекс за поведение, който включва политики за предотвратяване на работа с подкупи,

спазване на закони, регулации и професионални стандарти и политики за докладване на случаи на подозирано или действително неспазване на закони, регулации, професионални стандарти или политиките на КПМГ. Новопостъпилите служители трябва да преминат през това обучение в срок до три месеца след постъпване на работа.

В допълнение, определени служители, които не изпълняват ангажименти за клиенти и които работят в административни отдели и са на ниво мениджър и следващи нива, също трябва да преминат обучение за борба с корупцията.

При постъпване на работа в КПМГ Одит всеки служител е длъжен да потвърди, че спазва и ще спазва приложимите правила и политики за етика и независимост. От всички служители се изисква и годишно потвърждение, че продължават да изпълняват приложимите политики за етика и независимост през годината, за която се отнася потвърждението, както и че са запознати и спазват Кодекса за поведение. Това потвърждение се използва като доказателство за познаване и спазване на политиките за независимост.

Услуги извън одита

Установили сме политики, които са в унисон с принципите на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители, и приложимите закони и регулации, които касаят услугите, които могат да се предоставят на одитни клиенти.

Задължени сме да изградим и поддържаме процес по преглед и одобрение на всички нови и модифицирани услуги, които се развиват от КПМГ Одит. Съдружникът по етика и независимост участва в прегледа на потенциалните заплахи за независимостта, а Глобалната група за независимост участва в случаите на услуги, които се предлагат на одитни клиенти в повече от една юрисдикция.

В помощ при идентифициране на потенциални конфликти на интереси използваме системата Sentinel™, която улеснява спазването на политиките за независимост. В процеса на приемане на потенциалните ангажименти е необходимо в Sentinel™ да се въведе информация с описание на услугите и хонорарите. Водещият одитен съдружник

има задължението да поддържа в системата информация за груповите структури на клиентите по одиторски ангажименти, чиито акции се търгуват публично, и на някои други клиенти по одиторски ангажименти и свързаните с тях дъщерни дружества. Той трябва да идентифицира и оцени заплахите за независимостта и мерките за противодействие във връзка с предоставянето на предложената услуга извън одита. Системата дава възможност на водещия одитен съдружник да прегледа, одобри или отхвърли потенциална услуга за всяка точка на света, касаеща някое от дружествата в Sentinel™, за което се поддържа групова структура.

Зависимост от хонорарите

Политиката на КПМГ Интернешънъл приема, че е възможно да бъдем уязвими поради заплашване или поради обслужване на личен интерес, когато хонорарите от един клиент по одиторски ангажимент представляват голяма част от общите хонорари на фирмата членка. По-конкретно, политиките на КПМГ Интернешънъл предвиждат следното: когато общата сума на хонорарите от клиент, който е дружество от обществен интерес, и неговите свързани дружества представлява повече от 10 процента от общата сума на хонорарите, получени от фирма членка за две последователни години,

- Това следва да се оповести пред лицата, натоварени с общо управление в одитираното дружество; и
- Старши съдружник от друга фирма - членка на КПМГ следва да провери качеството на ангажимента.

КПМГ Одит няма клиенти по одиторски ангажименти, на които е начислен хонорар, надвишаващ 10 процента от общо получените хонорари през последните две години.

Предотвратяване на конфликти на интереси

Конфликти на интереси могат да възникнат в ситуации, когато служители на КПМГ Одит имат лична връзка с клиента, която не позволява или се смята, че не позволява фирмата да бъде обективна, или когато служителите лично притежават конфиденциална информация, свързана с някоя от страните по дадена сделка. В такива ситуации се налага консултиране със съдружника по управление на риска или със съдружника по етика и независимост.

Фирмите членки на КПМГ и техните служители са задължени да идентифицират и предотвратяват конфликтите на интереси – това са обстоятелствата или ситуациите, които имат ефект или биха били възприети от напълно информиран разумен наблюдател като имащи ефект върху обективността и безпристрастността на фирмата членка или тази на нейните служители.

Потенциалните конфликти, които водят до важни принципни въпроси, се разрешават от съдружника по управление на риска. В някои ситуации за разрешаването на въпроса е възможно да се организира консултация с няколко съдружници.

Всички фирми - членки на КПМГ използват системата Sentinel™ за идентифициране на потенциални конфликти, за да може те да бъдат разрешени в съответствие с приложимите правни и професионални стандарти.

КПМГ Одит разполага с ресурси за управление на риска – лица, които анализират и разрешават конфликти на интереси (Resolvers), които отговарят за прегледа на идентифициран потенциален конфликт на интереси и работят със съответните фирми членки за разрешаване на конфликта, като резултатът от работата трябва да бъде документиран. В конкретни ситуации, когато е необходимо запазване на конфиденциална клиентска информация, може да се приложат специфични процедури за управление на риска от създаване на конфликти на интереси или от създаване на впечатление, че има конфликт на интереси. Процедурите може да включват установяване на формални граници между екипите по ангажиментите, които обслужват отделни клиенти, както и наблюдение за спазването на тези ограничения.

Предвидени са процедури за ескалиране и разрешаване на спорове, когато не може да се постигне съгласие относно управлението на даден конфликт. Ангажиментът се отказва или се прекратява, ако ефектите от потенциалния конфликт не може да бъдат намалени до минимум.

Нарушения на политиката за независимост

От служителите на КПМГ Одит се изисква да докладват за всяко нарушение на правилата за независимост на съдружника по етика и

независимост веднага щом разберат за него. В случай на нарушаване на правилата, независимо дали е декларирано от самото лице или се установи при регулярна проверка или по друг начин, служителите подлежат на дисциплинарни мерки според правилата за независимост.

Дисциплинарни мерки са част от политиката за независимост на КПМГ Одит. Служителите са осведомени за тези дисциплинарни мерки, като те се прилагат за всички нарушения на правилата за независимост и включват нарастващи санкции, отразяващи степента на нарушенията. Нарушения на разпоредбите за независимостта на одиторите се докладват пред одитния клиент на лицата, натоварени с общото управление, по начините, уговорени с тях, но най-малко на годишна база.

Ако се установят проблеми, те се отразяват в решенията ни за възнаграждение и повишение, а ако случаят засяга ръководители по ангажименти и мениджъри, те се отразяват върху оценката на индивидуалните резултати на служителя според метриците за качеството и риска.

Спазване на законите и регулациите и борба с подкупите и корупцията

Спазването на законите, регулациите и стандартите е ключов аспект на поведението на всички служители на КПМГ Одит. Ние не толерираме по никакъв начин корупцията и подкупите.

КПМГ забранява участието във всякакъв вид корупционни схеми – дори ако такова действие може да се счита за законно или е разрешено от закон или установени практики. Не толерираме и такива действия от трети страни, включително от нашите клиенти и доставчици или от държавните служители.

Допълнителна информация относно политиките на КПМГ Интернешънъл за борба с подкупите и корупцията е на разположение на специална [интернет страница по темата](#).

Ротация на одитните съдружници и ротация на фирмата

Ротация на одитните съдружници

Политиките за ротация на съдружниците на КПМГ Интернешънъл са в съответствие с Етичния кодекс на IESBA и изискват от всички

фирми членки да съблюдава приложимите по-стриктни местни изисквания за ротация.

За съдружниците се прилага периодична ротация на одитните клиенти според приложимите закони, наредби, правила за независимост и политики на КПМГ Интернешънъл. Изискванията ограничават последователния брой на годините, през които съдружниците в дадени роли могат да предоставят услуги, свързани със задължителен финансов одит на дадени клиенти. След това следва период на „охлаждане“, в който тези съдружници не могат да участват в одита, да осигуряват контрол върху качеството, да правят професионални консултации на екипа по ангажимента или на клиента, или по някакъв друг начин да оказват влияние върху резултатите от одитите.

По-специално, в съответствие с българския Закон за независимия финансов одит, отговорен одитор, който извършва задължителен финансов одит на финансов отчет от името на одиторско дружество в предприятие от обществен интерес, се заменя, след като е изпълнявал одиторски ангажименти по задължителен финансов одит в продължение на четири поредни години от датата на назначаването на одиторското дружество в това предприятие. Този регистриран одитор не може да изпълнява в качеството си на отговорен одитор ангажименти за задължителен финансов одит в предприятието в продължение на три години от датата на оттеглянето му.

КПМГ Одит следи ротацията на ключовите членове на одитния екип, когато има изискване за ротация – например за съдружник, отговорен за ангажимента, или за лице, отговарящо за прегледа на качеството на ангажимента. Разработваме планове за плавен преход и приемственост при ротация, за да може да осигурим опитни одитори с необходимите знания и умения и за да гарантираме непрекъсваемост и качество на предоставяните услуги. Проследяването на ротацията на съдружниците подлежи на проверка.

Ротация на фирмата

Съгласно Закона за независимия финансов одит, КПМГ Одит може да изпълнява ангажимент за задължителен финансов одит на финансов отчет на ПОИ за максимален период от седем години и не може да изпълнява ангажимент

като регистриран одитор в това предприятие в продължение на четири години от датата на оттеглянето си. КПМГ Одит има процеси за проследяване и управление на ротацията на одиторското дружество.

3.7 Подбор и развитие на персонала и възлагане на роли и отговорности на служители с подходяща квалификация

Един от основните фактори, допринасящи за качеството на услугите, е да се осигури, че нашите служители имат подходящи умения и опит, желание и целенасоченост за постигане на най-високо качество на одита. За това е необходим целенасочен подбор, развиване, поощряване, задържане и назначаване на служители във фирмата. Подходът ни за развитие е свързан с ценностите на КПМГ и е изграден така, че да заложи всичко необходимо за постигането на успех – както индивидуално, така и екипно. Осигуряването на качество на одита е съществен елемент от обучението, планирането и разработването, които се извършват при внедряването на работния процес КПМГ Клара и свързаната с него актуализирана одиторска методология на КПМГ с процеси, включени във всички учебни програми.

3.7.1 Подбор на персонала

Стремим се да бъдем „предпочитан работодател“, като създаваме среда, в която служителите могат да реализират потенциала си и която ги мотивира и насърчава.

Нашите стратегии за подбор на кадри се фокусират върху таланти в различни области, което изисква да работим с доказани университети.

Всички кандидати за работа подават заявление и преминават процедури за подбор, които може да включват интервюта за компетентност, психометрични тестове, тестове на способностите, както и проверка на квалификациите и препоръките на кандидата.

Когато наемаме служители за по-високи позиции, се провежда и разговор по въпросите за независимост със съдружника по етика и независимост или с негов представител. КПМГ Одит не приема поверителна информация,

която принадлежи на предходен работодател на кандидата.

Процесът при присъединяване на съдружник към фирмата е всеобхватен, като включва подходящи членове на ръководството. Критериите ни в тази връзка са в съответствие с ангажимента ни за професионализъм, почтеност, качество и целта ни да бъдем предпочитан работодател.

3.7.2 Личностно развитие

Важно е всички служители да имат не само техническа компетентност, но и необходимите бизнес и лидерски умения, за да могат да извършват работата си качествено (виж раздел 3.8.1 Стратегия за постоянно обучение).

КПМГ въвежда нов процес за развитие, наречен „Всеки е лидер“, който ще се прилага за всички фирми членки и който включва залагането на високи цели и проследяването им редовно през цялата година. Компетенциите за ръководителите ще включват „осигуряване на качество“, „осигуряване на етична среда“ и „вземане на разумни решения“. На разположение на колегите са ресурси с примерни цели, като една от категориите задължително ще бъде свързана с качеството.

Културата на непрекъснато усъвършенстване се насърчава, за да стимулира обратна връзка, както положителна, така и свързана с необходимост от подобрения, от нови колеги, старши служители и хора на същото ниво. В процеса ни за развитие обратната връзка може да бъде давана и получавана чрез използването на два механизма: 1) неформална обратна връзка, която следва да се иска и дава редовно и която служителят сам следи да е във връзка с развитието си; 2) официална обратна връзка, която се извършва чрез попълване на формуляр за преглед на работата по ангажимент. Формулярът за преглед на работата по ангажимент конкретно изисква обратна връзка за качеството и включва оценка на изпълнението от страна на служителя. Обратната връзка за качеството се изисква на всяко тримесечие.

Съдружниците и някои служители също се оценяват по ключови показатели за качество и съответствие с изискванията. За целите на разпределение на ангажиментите на съдружниците, както и на тяхното повишение и възнаграждение, КПМГ Одит следи за случаи на проблеми, свързани с качеството и поддържа

показатели за качество и съответствие с изискванията.

На служителите в одитния отдел се предоставят възможности за развитие на уменията, компетенциите и личностните качества, необходими за успешна кариера в областта на одита. Осигурени са курсове, които целят да повишат ефективността и да развият технически и бизнес умения, както и лидерски качества.

Освен това служителите на КПМГ Одит се развиват чрез съвети и менторство по време на работните задачи, предоставяне на възможност за работа в ангажименти с предизвикателни изисквания, както и възможности за вътрешнофирмена мобилност в региона и по света.

Работата с хора с умения и развиването на тези умения е основен приоритет по отношение на плановите ни за развитие на персонала. Инвестират се време, средства и други ресурси за създаване на професионален капацитет и за развиване на лидерски, професионални и технически умения.

Насърчаваме служителите да мислят за своята кариера и лично развитие и провеждаме регулярни дискусии, на които се обсъждат резултатите, дава се обратна връзка и се изразява подкрепа. В помощ на кариерното и професионално развитие е разработена програма за уменията, която описва умения и начин на поведение, към които хората се стремят, като по този начин те биват насърчавани да достигнат своя пълен потенциал. Разполагаме с центрове за развитие и с инструменти за предоставяне на обратна връзка, които позволяват на фирмата да идентифицира хората, постигащи изключително високи резултати, които имат потенциал да приемат роли с по-висока позиция и да извършват по-комплексна работа. Имаме дългосрочни програми за подкрепа на израстването в позиция „мениджър“ от по-ниските позиции, както и в позиция „директор“ и „съдружник“ за номинираните за такова повишение. Тъй като не винаги е възможно служителите физически да посещават курсовете за обучение, предоставяме възможност за онлайн обучение и виртуална класна стая, с които целим да надградим над комбинацията от образование, сътрудничество и опит и да

направим обучението гъвкаво, интерактивно и достъпно в удобен момент.

По отношение на одиторските услуги предлагаме специфични възможности на хората, завършили висше образование, да поддържат и развиват своите умения, поведение и лични качества, които формират основа за успешна кариера в областта на одита. На разположение са курсове за подобряване на ефективността и развиване на технически, лидерски и бизнес умения.

3.7.3 Програми за приобщаване и привличане на служители с разнообразен опит

КПМГ Одит работи усилено за насърчаване на приобщаваща култура. Приобщаването дава възможност да съберем заедно успешни екипи с най-широк кръг от умения, опит и гледни точки.

Лидерските и управленски екипи също трябва да отразяват многообразието на нашата фирма и разнообразието на клиентите на КПМГ Одит. Вярваме, че глобалната стратегия за приобщаване и разнообразие на КПМГ Интернешънъл осигурява рамката за стимулиране на приобщаването от страна на лидерите в КПМГ Одит и в мрежата на КПМГ.

Повече информация за тези програми на КПМГ е представена [тук](#).

3.7.4 Оценка на работата, възнаграждение и повишение

Процес на оценка, включително и измерители за качество и съответствие

Всички служители на КПМГ Одит, включително съдружниците, провеждат ежегодно целеполагане и представянето им подлежи на оценка. Всеки служител се оценява от гледна точка на това дали е постигнал съгласуваните цели и дали лидерските му умения, техническите умения и познанията за пазара, които демонстрира, отговарят на рамката на КПМГ за цели и поведение. Културата на непрекъснато усъвършенстване насърчава обратната връзка, както формална, така и официална, и от младши, и от по-старши колеги, както и от колеги от същото ниво. Събраната обратна връзка е неразделна част от оценката на служителя.

КПМГ Одит следи инцидентите, свързани с качеството на работата и неспазване на изискванията, за целите на цялостната оценка на съдружниците, директорите и мениджърите, тяхното повишаване и възнаграждаване. Тези оценки се извършват от мениджъри, отговорни за работата и представянето, и съответните съдружници.

Политиката на КПМГ Одит забранява одитните съдружници да бъдат оценявани или да им бъде предлагано възнаграждение на базата на техния успех в продажбата на различни от одиторски услуги на клиенти, на които се предоставят одиторски услуги.

Всяка година от съдружниците се изисква да съгласуват цели за следващата година, които трябва да са специфични за тяхната конкретна роля. Това се осъществява чрез попълване на формуляр, в който се записват както целите, така и изпълнението им в края на годината. Формулярът включва и представянето на съдружниците във връзка с качеството и риска (което е важно за всички наши услуги, но е изключително съществено за услугите по задължителен финансов одит по закон). По отношение на служителите, като част от процеса на оценка в края на годината, нашите съдружници обсъждат постигането на съгласуваните цели, силните страни и областите, в които е необходимо развитие, като се фокусират специално върху изпълнението на работата и личното развитие. От тях се изисква да предоставят обективни доказателства, които да демонстрират това, като тук се включват и техните индивидуални показатели за качество, етика и съответствие.

Тези стандартизирани измерители (които се изискват за всички съдружници и мениджъри по ангажменти) са един от показателите в годишния процес на оценка. Те включват редица параметри като например резултатите от външни регулаторни проверки, своевременно завършване на обучения и резултати от вътрешни програми за мониторинг. Съдружниците получават оценки по измерителите за риска (които може да бъдат червени, жълти или зелени) за всяка от областите „Качество“, „Етика“ и „Съответствие“.

Действията, които се предприемат по отношение на съдружник с оценка „жълто“ и „червено“

(„неблагоприятно“) по измерителите за качество и съответствие, зависят от причината за съответната оценка. Обхватът на действията, които могат да бъдат предприети, включва отстраняване на фактора, водещ до оценката, обучение с цел коригиране, индивидуално консултиране с ръководителя на функцията и/или съдружника по управление на риска, или в крайна сметка прекратяване на правото за издаване на доклади. Неблагоприятните показатели обикновено водят до намаляване на общото възнаграждение на съответния съдружник.

Възнаграждение

Имаме ясна политика за възнаграждения и поощрения, която е обвързана пряко с процеса на оценка на работата на служителите, който в случая на съдружниците включва критерии, свързани с качеството на одита и спазването на изискванията. По този начин показваме на служителите и съдружниците какво се очаква от тях и какво могат да получат в замяна.

Решенията за възнаграждения се определят, като се отчитат както индивидуалните, така и организационните (фирмени) резултати. Степента, до която според нашите служители представянето им се отразява във възнаграждението, се измерва чрез глобалното проучване (GPS), като се приемат и съответни планове за действие.

Повишение

Резултатите от оценките имат пряка връзка с повишаването и възнаграждението на съдружниците и служителите и, в някои случаи, върху тяхното място във фирмата.

3.7.5 Приемане на съдружници

Процесът за приемане на съдружници е задълбочен и прецизен и в него участват подходящи представители от ръководния екип. Критериите ни за нови съдружници съответстват на ангажираността ни по отношение на професионализма и професионалната етика, качеството и статута ни на предпочитан работодател. Те са в тясна зависимост от това дали демонстрираното поведение е в съответствие с изискванията на КПМГ и се основават на последователни принципи. Всички препоръки за приемане на съдружници в КПМГ

Одит трябва да бъдат одобрени от Борда на КПМГ в Централна и Източна Европа.

3.7.6 Възлагане на ангажименти

КПМГ Одит прилага процедури за възлагане на роли и отговорности на всички служители във фирмата и на съдружниците по конкретните ангажименти въз основа на техните умения, съответния професионален опит и опита в даден отрасъл, както и след преценка на естеството на задачата и на ангажимента.

Ръководителят на направление „Одит“ носи отговорност за разпределянето на съдружниците по ангажименти. Основните критерии са опитът на съдружника и способността му, определена въз основа на годишния преглед на ангажиментите на съдружника, да изпълнява ангажимента предвид обема, сложността, рисковия му профил и необходимостта от подкрепа от страна на екипа и от други специалисти.

От съдружниците по одиторските ангажименти се изисква да гарантират, че членовете на екипа по ангажимента притежават необходимите компетенции, обучения и способности, включително и време, да изпълнят одиторските ангажименти в съответствие с одитната методология, професионалните стандарти и приложимите закони и регулаторни изисквания. Това може да включва използването на специалисти от фирмата и от други фирми членки.

Като допълнителен контрол, нашият ръководител на направление „Одит“ извършва годишен преглед на портфейлите с ангажиментите на останалите съдружници, които предоставят одиторски услуги. Целта на този преглед на портфейлите е да се анализира сложността и рискът на всеки одит и след това да се прецени дали като цяло конкретният съдружник има достатъчно време и подкрепа, за да може да изпълнява висококачествен одит за всеки клиент в портфейла си.

При определяне на компетенциите и способностите, които се изискват от екипа по ангажимента, съдружникът по ангажимента взема предвид и следните фактори:

- Разбиране и практически опит с одиторски ангажименти от сходно естество и сложност

- Познаване на професионалните стандарти, законовите и регулаторните изисквания
- Подходящи технически умения, включително умения, които са свързани с информационните технологии, които ще се използват като средство по ангажимента и в специализираните счетоводни и одитни области
- Знания за съответния сектор, в който работи клиентът
- Възможност за прилагане на професионален скептицизъм
- Познавания за политиките и процедурите за контрол на качеството на КПМГ Одит
- Резултати от вътрешни проверки за контрол на качеството и външни надзорни проверки.

3.7.7 Мнения на нашите служители – глобално проучване (Global People Survey – GPS)

На всеки две години КПМГ Одит насърчава служителите си да участват в независимо глобално проучване, за да споделят мнението си относно работата в КПМГ. В резултат на проучването се изчислява индекс на ангажираността на служителите. Проучването осигурява и цялостен поглед върху стимулите за ангажираността на служителите, които могат да бъдат силни страни или области с препоръки. Проучването също така идентифицира и възможности за подобряване на тези индекси. Резултатите могат да бъдат анализирани по функционални или географски области, ниво, роля, пол, с оглед придобиване на по-ясни представи. Допълнително проучването дава представа и за това как се представяме в категории, за които е известно, че оказват влияние върху ангажираността на служителите.

Глобалното проучване осигурява на ръководството на КПМГ Одит и на КПМГ в глобален мащаб и информация за резултатите, свързани с качеството на одита, придържането към ценностите на КПМГ, отношението на съдружниците и служителите към качеството и ръководния екип.

КПМГ Одит участва в глобалното проучване, преглежда резултатите, представя ги и предприема съответните последващи действия.

В това се включва мониторинг на резултатите от глобалното проучване и по-специално резултатите, свързани с качеството на одита и ангажираността на ръководството, ангажираност на служителите, оценена според индекса за ангажираност на служителите.

Резултатите от глобалното проучване се представят и на общо ниво за цялата мрежа на КПМГ и се представят всяка година пред Глобалния съвет за съгласуване на подходящи последващи действия.

3.8 Стремеж към техническо усъвършенстване и предоставяне на услуги с високо качество

КПМГ Одит предоставя на всички свои служители техническо обучение и подкрепа. Това включва достъп до специалисти и Отдели за професионална практика. Служителите в този отдел са с богат опит в одита, съставянето на одиторски доклади и управлението на риска и се използват както за консултация, така и за осигуряване на ресурси за екипа по ангажимента. Ако необходимият ресурс не е наличен във фирмата, е осигурен достъп до мрежа от висококвалифицирани професионалисти от КПМГ от други фирми членки.

Същевременно политиките, свързани с одита, изискват от служителите да притежават подходящите знания и опит за изпълнение на възложените ангажименти.

3.8.1 Стратегия за постоянно обучение

В допълнение към личностното развитие, описано в раздела по-горе, фирмената стратегия за постоянно обучение се подкрепя от политиките на фирмата, които изискват всички служители да поддържат техническата си компетентност и да спазват приложимите регулаторни изисквания и изискванията, свързани с продължаващо професионално развитие.

Формално обучение

Годишните цели за обучения по отношение на развитие и представяне се определят от специално създадените групи за разпространение на одитни познания и за развитие на глобално и регионално ниво, и при

необходимост – в КПМГ Одит. Обученията се провеждат като се използва комбинация от традиционни методи за обучение, електронно обучение и подпомагане и насърчаване на работата на служителите на място. Екипите от групата по одитни познания и развитие работят с експерти и лидери от Глобалната група за услуги на КПМГ, Групата по международни стандарти и при необходимост – от Отдела за професионална практика на фирмата, за да гарантират, че обучението е с най-високо качество, съответства на изискванията за изпълнение на работата и се осигурява своевременно.

Менторство и обучение по време на работа

Придобиването на знания не се ограничава само до предварително организирани обучения. Служителите имат достъп до разнообразни възможности за обучение по всяко време както от по-опитен колега, така и чрез инструменти за обучение. Възможностите за обучение включват и обучения, специализирани в конкретна област или за конкретна роля. Обученията се съпътстват от съответните материали и средства, за да подпомагат одиторите в тяхната работа. На разположение са и лектори, към които те могат да се обърнат по специфични въпроси.

Във връзка с одита в КПМГ Одит се извършва следното:

- Прилагат се различни учебни методи, целящи да подкрепят нашите ценности и да гарантират, че нашите служители имат подходяща теоретична основа. Служителите следва да развиват умения и нагласи, водещи до правилна преценка и професионален скептицизъм с цел подобряване на качеството и резултатите от одита.
- Осигурява се инструктор и виртуална класна стая за обучение, средства за подпомагане на обучението, материали за обучение и готови материали за обучение по експертни одитни теми – използват се от одитните екипи и съдържанието им е включено в инструментите за обучение на одиторите.
- Разработени са инструменти, чието използване подобрява качеството на професионалната преценка. Те подчертават значението на независимостта и обективността и помагат на екипите

по ангажиментите да демонстрират професионален скептицизъм.

- Осигуряват се курсове за повишаване на личната ефективност и за развиване на лидерски и бизнес умения. Подпомагаме своя персонал в неговото развитие чрез съвети и менторство, свързани с работните задачи, предоставяне на възможност за работа в ангажименти с предизвикателни изисквания, както и чрез възможности за вътрешнофирмена мобилност в региона и по света.

3.8.2 Квалификации и задължителни изисквания към МСФО ангажименти

Всички служители на КПМГ Одит спазват приложимите професионални правила, свързани с техните квалификации според законодателството на страната, в която практикуват, и изпълняват изискването за продължаващото професионално развитие. Имаме политики и процедури за гарантиране на необходимата квалификация на служителите.

Регистрираните одитори на фирмата, които са членове на Института на дипломираните експерт-счетоводители в България, участват в годишно обучение и отговарят на изискванията на Закона за независимия финансов одит за минималните часове на обучение във връзка с продължаващото професионално развитие, изисквани от Института на дипломираните експерт-счетоводители.

Носим отговорност служителите, работещи по одиторски ангажименти, да имат подходящите одитни и счетоводни знания и опит, както и познания за съответния отрасъл, за да спазват приложимите изисквания за финансово отчитане – Международните стандарти за финансово отчитане (основна рамка за финансово отчитане в страната).

Освен това имаме конкретни изисквания за акредитация на съдружници, мениджъри и лица, отговарящи за прегледа на качеството на ангажимента, които работят по ангажименти по Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) в страните, в които МСФО не са основна рамка за финансово отчитане. Подобни политики се прилагат по отношение

на Общоприетите счетоводни стандарти на САЩ, Общоприетите одиторски стандарти на САЩ и стандартите на Съвета за надзор на отчетността на публичните компании на САЩ при ангажименти, извършвани извън територията на САЩ, с клиенти, регистрирани в Комисията по ценните книжа и фондовите борси на САЩ, и такива целящи проверка на вътрешния контрол във финансовото отчитане, Internal Control Over Financial Reporting (ICOFR). Според тези изисквания съдружниците, мениджърите и лицата, отговарящи за контрола на качеството, трябва да са преминали обучение. Екипът, който работи по ангажимента, трябва да има достатъчно опит да изпълни ангажимента и трябва да са взети мерки за адресиране на евентуални пропуски.

3.8.3 Достъп до професионални мрежи

Екипите по ангажиментите в КПМГ Одит имат достъп до мрежа от местни специалисти и до специалисти от другите фирми - членки на мрежата на КПМГ.

Специалисти, които са членове на одитния екип и носят отговорност за участието и изпълнението на работата по ангажимента на други специалисти, притежават необходимите знания, умения и обективност, за да изпълняват съответно ролята си. За тях се провежда и обучение по одитни теми.

Като част от процеса на приемане да се работи с даден клиент и на продължаване на работата по поетите ангажименти се оценява необходимостта в конкретните одиторски ангажименти да бъдат включени специалисти (например специалисти по информационни технологии, данъчни, актюерски и оценителски услуги, както и услуги за идентифициране и предотвратяване на измами).

3.8.4 Консултации

КПМГ насърчава консултирането, което помага на фирмите членки в процеса на вземане на решения и е от съществено значение за качеството на одита. Консултирането е силна страна в нашата култура и затова го насърчаваме, когато са налице сложни или спорни въпроси. За да бъдат подпомогнати служителите по одиторските ангажименти да се справят с трудни или спорни въпроси, в КПМГ са въведени

протоколи за консултация и документиране в случаи на съществени счетоводни и одитни въпроси, включително и процедури, които улесняват разрешаването на различия в мнението и спорове по ангажименти. В допълнение, глобалното Ръководство на КПМГ по качество и управление на риска съдържа задължителни изисквания за консултации, когато се установяват определени въпроси като например такива, свързани с почтеността на клиента.

Технически консултации и глобални ресурси

За КПМГ Одит ролята на Отдела за професионална практика (ОПП) е важна, тъй като оказва подкрепа на одитния отдел. ОПП предоставя технически напътствия по конкретни казуси, разработва и разпространява указания по дадени теми във връзка с нововъзникнали технически и професионални въпроси, както и разпространява указания по Международните стандарти за финансово отчитане и Международните одиторски стандарти.

Обикновено споровете се разрешават с консултация със старши член на екипа. В други случаи въпросът може да бъде отнесен за разрешаване от технически специалисти. При изключителни обстоятелства спорът може да се отнесе до ръководителя на одитния отдел, ръководителя на ОПП, съдружника по управление на риска (или оправомощени от него служители) или в краен случай до управляващия съдружник на фирмата.

Групата на КПМГ по международните стандарти, както и Групата по капиталовите пазари в САЩ (за проекти с клиенти, регистрирани в Комисията по ценните книжа и фондовите борси на САЩ) предоставят техническа подкрепа по одитни и счетоводни въпроси.

Глобална група за услуги на КПМГ

Задачата на Глобалната група за услуги на КПМГ е да стимулира успеха на глобалната мрежа от одиторски практики на КПМГ чрез сътрудничество, иновации и технологии. Глобалната група за услуги на КПМГ разработва, поддържа и прилага на практика одитната методология на КПМГ и технологично-базираните инструменти, използвани от служителите на КПМГ за извършване на ефективен и ефикасен одит. Одитният екип на Глобалната група за услуги е разположен на

три места в света – по една локация във всеки регион – и се състои от професионалисти с опит в областта на одита, информационните технологии, математиката, статистиката и др., които спомагат за развитието на възможностите на КПМГ за одит със своите различни гледни точки и разнообразен опит.

Група по международни стандарти

Групата по международните стандарти работи с екипи по теми, свързани с Международните стандарти за финансово отчитане и Международните одиторски стандарти, и с представители на различни региони. Това спомага за уеднаквяване на тълкуването на Международните стандарти за финансово отчитане и одиторските стандарти между фирмите членки, за своевременно идентифициране на нововъзникнали въпроси и за разработване на глобални указания по тях.

Повече информация относно Глобалната група за услуги на КПМГ и Групата по международни стандарти е налична в [Доклада за прозрачност на КПМГ Интернешънъл за 2018 г.](#)

Специалисти от Отдела за професионална практика на фирмите членки

Подходяща консултация в областта на одита и счетоводството се предоставя на професионалистите, ангажирани с одиторски ангажименти, чрез специалистите от Отдела за професионална практика. Отделът за професионална практика също така подпомага екипите, когато имат различни мнения в рамките на екипа или когато мнението им се различава с това на лицето, отговарящо за прегледа на качеството на ангажимента. Неразрешените различия се отнасят до старши съдружници за взимане на окончателно решение. Групата по международни стандарти също е на разположение за консултация, когато е необходимо.

Политиките на КПМГ Интернешънъл включват определени изисквания към Отдела за професионална практика на фирмите членки.

3.8.5 Изграждане на познания за бизнеса и отраслите

Качеството зависи до голяма степен от задълбоченото разбиране на бизнеса на клиента и на съответния отрасъл.

В помощ на одиторите работят глобални екипи, които разработват информация за избрани отрасли. Такава специализирана информация е достъпна за всички одит служители през работния одитен процес на КПМГ. Тя включва примери за одиторски процедури, приложими към дружества от съответния отрасъл, и други материали (като често срещани рискове и счетоводни процеси). Изготвен е и кратък обзор на отраслите, който осигурява обща и специализирана информация за конкретните отрасли и обобщава данните от работния одитен процес на КПМГ.

3.9 Изпълнение на ефективни и ефикасни одити

Начинът, по който се изпълнява един одит, е толкова важен, колкото и окончателният резултат. От служителите на КПМГ Одит се очаква да покажат определени основни умения при извършване на работата, както и да следват определени политики и процедури при изпълнението на ефективни и ефикасни одити.

3.9.1 Постоянно менторство, контрол и преглед

Знаем, че придобиването на умения изисква време и опит. Инвестираме в изграждането на умения и знания на служителите на КПМГ Одит, без да правим компромис с качеството. КПМГ Одит насърчава атмосфера, която благоприятства непрекъснатото обучение и подкрепя развитието на култура на коучинг.

Съдружникът по ангажимента, подпомаган от мениджъра по ангажимента, отговаря за обучение и непрекъснато развитие през целия процес на одит, както и да води чрез пример, за да се създаде култура на непрекъснато подобряване на качеството на одита.

Постоянното менторство, коучинг и контрол по време на работния одитен процес предполага:

- Участие на съдружника по ангажимента в срещата за планиране на ангажимента
- Следене на степента на изпълнение на одиторския ангажимент
- Вземане под внимание на знанията и уменията на отделните членове на екипа, включително дали имат достатъчно време за извършване на работата, дали разбират

инструкциите и дали работата се извършва, както е планирано

- Подпомагане на членовете на екипа, когато срещнат съществени проблеми по време на одита, и съответно промяна на планирания подход към одита
- Идентифициране на въпроси, които налагат консултация с по-опитни членове на екипа.

От ключово значение за ефективното менторство и контрол е своевременният преглед на извършената работа, за да се идентифицират, обсъдят и разрешат навреме съществените въпроси.

Лица, отговарящи за прегледа на качеството на ангажимента

Лицата, отговарящи за прегледа на качеството на ангажимента, са независими от екипа по ангажимента и имат подходящ опит и познания, за да извършат обективен преглед на по-значимите решения и преценки, както и за да преценят целесъобразността на финансовите отчети.

Изисква се назначаване на лице, отговарящо за прегледа на качеството на ангажимента, по всички задължителни одити, включително по свързаните с тях прегледи на междинна финансова информация, на всички публични дружества, на дружества, които не са публични, но са от обществен интерес, на ангажименти, които изискват такъв преглед по закон или регулация, ангажименти с висок риск и на други ангажименти, посочени от съдружника по управление на риска или ръководителя на направление „Одит“.

Прегледът на качеството на ангажимента се извършва преди датата на издаване на одиторското мнение и включва наред с другото:

Преглед на избрана одиторска документация, която е свързана със съществените преценки, направени от екипа, и достигнатите заключения

- Преглед на финансовите отчети и предложеното одиторско мнение и
- Оценка на направените заключения при формулирането на одиторското мнение и преценка на това дали предложеното одиторско мнение е уместно.

Въпреки че съдружникът по ангажимента носи цялостна отговорност за разрешаване на въпросите по финансовото отчитане и одиторските въпроси, лицето, отговарящо за прегледа на качеството на ангажимента, трябва да е удовлетворено, че всички съществени въпроси са разрешени, преди одитът да се счита за приключен.

КПМГ Одит непрекъснато търси начини за укрепване и подобряване на ролята на лицето, отговарящо за прегледа на качеството на ангажимента, защото тази роля е фундаментална за системата за управление на качеството на одита.

В последните години са взети множество мерки с такава цел, включително:

- Издаване на насоки с водещи практики и акцент върху знанията на проверяващите, отговарящи за прегледа на качеството на ангажиментите, техните способности и подкрепата, която трябва да им се оказва
- Въвеждане на конкретни процедури в работния одитен процес на КПМГ, с които да се подобри ефективността на прегледите
- Въвеждане на политики, свързани с признаване на ролята и с номиниране и развитие на лицата, отговарящи за прегледа на качеството на ангажиментите, и за следене и оценка на естеството, времето и степента на участие в ангажиментите
- Гарантиране, че ролята на лицата, отговарящи за прегледа на качеството на ангажиментите, се взема под внимание при провеждане на преглед на портфейла от ангажименти на съответния съдружник, за да се осигури достатъчно време и заместващо лице с подходящи умения, което да изпълнява ролята му при необходимост от преразпределяне
- Оценяване на работата, извършена от лицето, отговарящо за прегледа на качеството на ангажимента като част от прегледите за оценка на качеството на проектите. Оценяване на адекватността на участието му в съответния ангажимент, като това може да включва разговори и обсъждания с лицето.

Одиторски доклад

Одиторските стандарти и Законът за независимия финансов одит като цяло диктуват формата и съдържанието на одиторския доклад, който включва мнение дали финансовият отчет на клиента дават честна представа във всички съществени аспекти. Одиторските мнения се формират от опитни съдружници въз основа на проведените одити.

При изготвяне на одиторските доклади съдружниците имат достъп до подробни насоки за изготвяне на доклади и до технически ресурси в лицето на Отдела за професионална практика, особено когато трябва да се докладват съществени въпроси на ползвателите на одиторските доклади (например при модификация на одиторското мнение или включване на параграф за обръщане на внимание или параграф за други въпроси).

В резултат на изискванията на Директивата и Регламента за одит на ЕС, одиторските доклади върху финансовите отчети на предприятия от обществен интерес за периоди, започващи на или след 17 юни 2016 г., включват също така по-голяма прозрачност по отношение на независимостта на одитора чрез:

- Изявление, че не са предоставяни забранени услуги извън одита, и че при извършването на одита одиторското дружество е запазило своята независимост спрямо одитираното предприятие
- Посочване на всякакви услуги, освен задължителния одит, които са били предоставени от одиторското дружество на одитираното предприятие и контролираните от него предприятия, и които не са били разкрити в доклада за дейността или финансовите отчети
- Посочване на периода на пълния непрекъснат ангажимент за задължителен одит.

Задълбочена, открита и честна двупосочна комуникация

Двупосочната комуникация с одитния комитет или с други органи, натоварени с общото управление, е от изключителна важност за качеството на одита и е основен аспект от

изготвянето на докладите и предоставянето на услугите.

В КПМГ Одит смятаме, че е изключително важно лицата, натоварени с общо управление, да бъдат информирани за проблемите, възникнали по време на одита, и да изслушваме и разбираме становищата им. Постигаме това посредством комбинация от доклади и презентации, присъствие на срещите на одитния комитет или съвета на директорите и в случаите, в които е подходящо, поддържане на непрекъсната неформална комуникация с членовете на одитния комитет.

Комуникацията с одитните комитети касае:

- Преглед на планирания обхват и срок за изпълнение на одита, включително информиране за наличието на съществени рискове
- Значимите констатации в резултат на одита, които могат да включват недостатъчен контрол и невярно представена информация
- Изготвянето на годишен документ в писмен вид, който удостоверява, че екипът по ангажимента и КПМГ Одит са спазили необходимите изисквания за независимост, описва всички връзки между КПМГ Одит и одитния клиент, които по наша професионална преценка биха могли да имат отношение към независимостта, както и описва предпазните мерки, които сме предприели, за да елиминираме (или намалим до приемливо ниво) установените заплахи за независимостта.

Правим необходимото, така че гореспоменатите действия да следват изискванията, заложили в професионалните стандарти.

Като има предвид отговорната и важна роля на одитните комитети по отношение на капиталовите пазари, а също и предизвикателствата, пред които те са изправени при изпълнение на техните задължения, Програмата за одитните комитети („ПОК“) има за цел да съдейства на членовете на одитните комитети да подобрят своята ангажираност и възможностите за въвеждане на ефективни процеси. ПОК работи в повече от четиридесет държави и предоставя на членове на одитни комитети насоки (като наръчник за одитни комитети) по въпроси, които представляват интерес за тях: актуализация по въпроси

като реформата на ЕС в областта на одита, промените в счетоводните стандарти и други въпроси от интерес за одитните комитети (като киберсигурността и корпоративната култура); както и възможности за комуникация и връзка между специалисти в хода на обширна програма за предоставяне на информация по технически въпроси и за провеждане на семинари за повишаване на осведомеността.

Предложенията на ПОК покриват предизвикателствата, пред които днес се изправят одитните комитети и бизнесът – от въпроси, свързани с управление на риска и развиващи се технологии, до стратегии и спазване на необходимите разпоредби на глобално ниво.

Глобалният институт за МСФО на КПМГ предоставя информация и ресурси в помощ на членовете на КПМГ Одит и Одитни комитети, ръководителите, заинтересованите страни и представителите на правителството да се запознаят по-обширно с развиващата се глобална рамка за финансово отчитане.

3.9.2 Поверителност на клиентската информация, сигурност на информацията и защита на личните данни

Съблюдаването на изискванията за поверителност на информацията, предоставена от клиенти, се подпомага чрез различни механизми, включително чрез регулярни комуникации по темата, Глобалния кодекс за поведение и в ежегодното обучение и потвърждаване на независимостта от страна на служителите.

Имаме политика за съхранение на информацията, която касае периода за съхранение на одиторската документация и на други документи, имащи отношение към ангажимента, в съответствие с приложимите правила на IESBA, както и в съответствие с други приложими закони, стандарти и наредби на регулаторни органи.

Въвели сме ясни политики за сигурност на информацията. Политиките за защита на личните данни се прилагат и по отношение на съхраняването на лична информация. Всички служители на КПМГ Одит преминават обучение, свързано със защитата на личните данни.

Ние се ангажираме да осигурим сигурна и защитена среда за личните данни и поверителната информация, с която разполагаме, както и за защита на личните данни на нашите клиенти, доставчици и други трети страни.

В рамките на процесите, свързани с качеството и управлението на риска във фирмата, е ангажирано лице, което отговаря за информационната сигурност (National IT Security Officer), което притежава необходимите правомощия, умения и опит, за да изпълнява функциите си, касаещи защитата на информацията.

Нашите изисквания за защита на информацията са изложени в Глобалната политика за информационна сигурност, публикувана от КПМГ Интернешънъл. Проверки за съответствие и спазване на тези стандарти и политики се осъществяват чрез вътрешната програма за одит на информационната сигурност и се допълват от годишни проверки от Глобалната група за защита на информацията.

В допълнение, КПМГ Одит е сертифицирана фирма по ISO 27001, международния стандарт за управление на информационната сигурност. Придобиването и поддържането на сертификацията по стандарта ISO 27001 е част от нашата ангажираност по отношение на информационната сигурност. Независим одит на фирмата по стандарта се извършва от акредитирана външна трета страна.

Вярваме, че всеки има своята роля в защитата на клиентската и поверителната информация. Политиките и процедурите се комуникират с всички служители и, където е уместно, се подкрепят от указания, дейности, свързани с повишаване на осведомеността, и обучение. В сила са Политика за защита на личните данни и Политика за управление на информационната сигурност, които регулират обработването на лична и поверителна информация.

3.10 Стремех към непрекъснато усъвършенстване

КПМГ се старее постоянно да подобрява качеството, да следи за спазването на последователност в работата и да постига ефективност при изпълнението на одиторските

ангажименти. Интегрираният мониторинг на качеството, както и програмите, свързани със спазване на законовите изисквания, позволяват на фирмите - членки на мрежата на КПМГ да идентифицират недостатъци в качеството на услугата, да извършват анализ на причинно-следствените връзки и да разработват, прилагат и докладват планове за коригиращи действия, както по отношение на индивидуалните одиторски ангажименти, така и по отношение на системата за контрол на качеството на фирмата. Интегрираните програми на КПМГ Интернешънъл за контрол на качеството и мониторинг включват Програма за преглед на качеството на работата (Quality Performance Review), Програма за преглед на съответствието с процедурите за управление на риска (Risk Compliance Program) и Глобален преглед за спазване на изискванията (Global Compliance Review).

Програмите на КПМГ Интернешънъл за контрол на качеството и мониторинг се администрат на глобално ниво и се прилагат, като се спазва последователен подход във всички фирми - членки на мрежата на КПМГ, включително по отношение на характера и степента на тестване и отчитане. КПМГ Одит сравнява резултатите от вътрешните програми за мониторинг с резултатите на външните програми за проверка и предприема необходимите действия.

3.10.1 Вътрешен мониторинг и програми за спазване на изискванията

Нашите програми за мониторинг оценяват:

- Как е бил извършен ангажиментът по отношение на спазване на приложимите стандарти, приложимото законодателство и политиките и процедурите на КПМГ Интернешънъл
- Спазването от страна на КПМГ Одит на политиките и процедурите на КПМГ Интернешънъл и уместността, адекватността и ефективното прилагане на основните политики и процедури, свързани с контрол на качеството.

Резултатите и изводите от програмите за интегриран мониторинг се комуникират вътрешно и се разглеждат в цялост, като се вземат необходимите мерки на местно, регионално и глобално ниво. Програмата ни за вътрешен мониторинг също допринася за оценка

на проектирането, внедряването и оперативната ефективност на системите ни за вътрешен контрол.

КПМГ Интернешънъл е разработило и реализира две програми за вътрешна оценка, които се провеждат ежегодно – Програма за преглед на качеството на работата и Програма за преглед на съответствието с процедурите за управление на риска.

В допълнение във всички фирми членки най-малко на всеки три години се извършва и Глобален преглед за спазване на изискванията, който обхваща всички отдели. Участието в трите програми е условие за непрекъснато членство в мрежата на КПМГ.

Преглед на качеството на работата за одиторски ангажименти

Програмата за преглед на качеството на работата оценява работата по ангажименти и идентифицира възможности за подобряване на качеството на ангажиментите.

Подход, основан на риска

Всички ръководители по ангажименти са предмет на проверка поне веднъж на три години. При избора на ангажименти за проверка се използва подход, основан на риска.

КПМГ Одит извършва годишния преглед в съответствие с инструкциите на КПМГ Интернешънъл. Проверките се извършват на ниво КПМГ Одит и се наблюдават на регионално и глобално ниво. Проверките на ниво фирма членка се ръководят от лице с опит, което е независимо от фирмата членка.

Избор на проверяващи лица, подготовка и процес на преглед

Изборът на проверяващите лица се основава на подробни критерии. Проверяващите екипи включват лица с опит, които са независими от съответната фирма членка, която подлежи на преглед.

Проверяващите екипи и лицата, които контролират процеса, преминават обучения с фокус върху въпросите, разглеждани от регулаторните органи, и върху необходимостта проверките да се извършват по начин, сравним с изискванията на външни проверяващи органи.

Оценки при извършване на преглед на качеството на работата на одиторски ангажименти

Използват се последователни критерии за оценка на проверяваните ангажименти и на одиторските практики на самите фирми членки.

Одиторските ангажименти, обект на проверка, се оценяват като: задоволителни, такива, при които е необходимо подобряване на работата, или незадоволителни.

Отчетност

Констатациите се свеждат до знанието на служителите на фирмата членка чрез писмени съобщения, вътрешни обучения и периодични срещи със служителите, мениджърите и съдружниците.

При последващи проверки се набляга на тези области, за да се измери степента на подобрене.

Водещите съдружници по одиторски ангажименти получават информация за незадоволителни оценки (дефинирани като изискващи подобрене и незадоволителни) по съответните мултинационални ангажименти. Водещите съдружници на ангажиментите за групови одити се известяват, когато дъщерно или асоциирано дружество на групата е одитирано от фирмата членка и са идентифицирани съществени проблеми с качеството по време на прегледа.

Програма за преглед на съответствието с процедурите за управление на риска

КПМГ Интернешънъл разработва и поддържа политики за контрол на качеството и процеси, които се отнасят до всички фирми членки. Тези политики и процеси, както и свързаните с тях процедури, включват изискванията на Международния стандарт за контрол на качеството 1. По време на годишния преглед извършваме сериозна оценка, състояща се от документиране на контролите и процедурите, свързаните с тях тестове за спазване на определени изисквания и докладване на изключения, планове за действие и направени заключения.

Целите на програмата за преглед на съответствието с процедурите за управление на риска включват:

- Да се осъществява контрол и да се оценява и документира прилагането на системата за контрол на качеството в КПМГ Одит, установена чрез политиките за качеството и управление на риска, и спазването на приложимите правни и регулаторни изисквания за предоставянето на професионални услуги
- Да се осигури база за оценка от страна на КПМГ Одит дали фирмата и нейните служители действат съобразно съответните професионални стандарти и приложимите законови и регулаторни изисквания.

В случаите когато се установят проблемни области, от нас се изисква да разработим план за разрешаването им и да следим резултатите от всяко действие.

Глобална програма за прегледи за спазване на изискванията

Всяка фирма членка е обект на независим глобален преглед за спазване на изискванията, извършван от екип на КПМГ Интернешънъл, който е независим от фирмата членка, най-малко веднъж на всеки три години.

Екипите на Глобалната програма за прегледи за спазване на изискванията, които извършват прегледите, са независими от фирмата членка на КПМГ, като са обективни и познават глобалните политики за качество и управление на риска. Те оценяват съответствието с избраните политики и процедури на КПМГ Интернешънъл и обменят практики между фирмите членки. Глобалната програма за прегледи за спазване на изискванията предоставя независима оценка на:

- Ангажираността на фирма членка към качеството и управлението на риска (ангажираността на ръководството), както и доколко общата структура, управлението и финансите на фирмата способстват за такава ангажираност
- Спазването на основните правила и процедури на КПМГ Интернешънъл от страна на фирмата членка; и
- Всеобхватността, с която фирмата членка провежда собствена програма за спазване на изискванията.

Разработваме планове за действие за справяне с идентифицираните проблеми, които се съгласуват с проверяващия екип. Степента на изпълнение на тези планове се следи от Групата за глобални прегледи за спазване на изискванията. Резултатите се докладват на Глобалната група по качеството и управлението на риска, както и при необходимост на регионалното ръководство и на ръководството на КПМГ Интернешънъл, за да се гарантира, че са предприети мерки от фирмата членка за справяне с проблемите в предвидените срокове за изпълнение.

Анализ на причинно-следствените връзки

КПМГ Одит извършва анализ на причинно-следствените връзки с цел да идентифицира и да разгледа проблемните области, свързани с качеството на одита, за да предотврати тяхното повторение и да помогне да се идентифицират добрите практики като част от стремежа за постоянно подобряване.

Петте глобални принципа на анализа на причинно-следствените връзки са следните:

Фирмите членки са отговорни да извършват анализ на причинно-следствените връзки, за да идентифицират проблеми, свързани с качеството

на одита, и впоследствие да разработят подходящи планове за тяхното разрешаване.

Ръководителят на направление „Одит“ в КПМГ Одит е отговорен за разработването и внедряването на плановете за действие в резултат на извършването на анализ на причинно-следствените връзки, включително за номинирането на служители, които ще отговарят за разрешаване на проблемите. Съдружникът, отговорен за управлението на риска, наблюдава изпълнението на тези решения.

През последната година значително повишихме нивото на формализираност при извършване на анализа на причинно-следствените връзки. Анализът се изпълнява от екип, обучен съгласно глобалната методология за анализ на причинно-следствените връзки в пет стъпки, който е независим от екипа по ангажимента.

Резултатът от този процес е, че по-лесно се открояват основните фактори на ниво ангажимент, които възпрепятстват предоставянето на одити с високо качество. Това ни позволява да развиваме по-задълбочени и целенасочени действия. Тези действия са по-обширни от обученията, инструментите и насоките и са предназначени да разглеждат поведенчески и структурни въпроси в допълнение към области като технически познания и разпределение на работата.

3.10.2 Препоръки за подобрения

КПМГ Интернешънъл има Глобален съвет за преглед на качеството на одита и Глобална група за преглед на управлението на риска и качеството, които правят преглед на резултатите от програмите за преглед на качеството разглеждат анализите на фирмите членки по отношение на причинно-следствените връзки и техните планове за действие и разработват допълнителни планове.

Глобалните планове за разрешаване на проблемни въпроси, разработени от КПМГ Интернешънъл, към днешна дата включват всеобхватни действия, които са насочени към различните култури и поведение, както и към мотивиране на последователност в действията на екипа по съответния ангажимент. Действията на глобално ниво също така включват обучения,

инструменти и указания, които насърчават последователността и дават увереност, че сме поставили правилните основи и че в рамките на КПМГ мрежата се използват най-добрите практики.

3.10.3 Обратна връзка и диалог с външни регулаторни органи

Обратна връзка от надзорните органи

Като одиторско дружество, което извършва независим финансов одит на предприятия, от обществен интерес, КПМГ Одит подлежи на проверка за качеството на одиторската дейност от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори („Комисията“) най-малко веднъж на три години. Последната планирана проверка на КПМГ Одит от Комисията бе проведена през ноември и декември 2016 г. и обхваща периода 1 юли 2015 г. – 30 юни 2016 г. Целта на проверката бе да се оцени проектираната и прилаганата система за контрол на качеството на одиторските ангажименти, изпълнението на одиторските ангажименти по отношение на спазването на професионалните стандарти, регулаторните и законовите изисквания при тяхното осъществяване, спазването на етичните изисквания на Етичния кодекс на професионалните счетоводители, достатъчността и уместността на одиторските доказателства в работната документация, адекватността на времевите и човешките ресурси, употребени за извършване на проверените ангажименти за одит, и възнагражденията, получени за тях. Съгласно доклада на Комисията, осъществяваната от КПМГ Одит одиторска дейност през проверения период е била в съответствие с всички съществени изисквания за качеството на одиторските услуги относно прилагане на процедурите, определени в професионалните стандарти.

Като част от контрола на качеството и изискванията за прозрачност в дейността на одитната практика КПМГ Одит е изготвило списък на предприятията от обществен интерес, на които Дружеството е изпълнило ангажименти за задължителен финансов одит през 2018 г. Списъкът представлява Приложение: Предприятия от обществен интерес.

КПМГ Интернешънъл поддържа периодична двустранна комуникация с Международния форум на независимите одитни регулатори, *International Forum of Independent Audit Regulators*, с цел дискутиране на констатации, свързани с качеството на одита, както и на предприетите действия по отношение на тези констатации на ниво мрежа от фирми. На регионално ниво ние поддържаме диалог с представители на Комитета на европейските надзорни органи над одиторската дейност, *Committee of European Auditing Oversight Bodies* – известна преди като Групата за инспекции на европейските органи за публичен надзор, *European Audit Inspection Group*.

Обратна връзка от клиента

Проактивно търсим обратна връзка от нашите клиенти чрез разговори със служители на клиента и анкети с трети страни, целяща да получим разбиране за нивото на удовлетвореност от предоставените от нас услуги. Стараем се да ползваме тази обратна връзка и да правим динамични промени както на ниво ангажимент, така и на ниво фирма, за да сме в състояние да отговорим на нуждите на нашите клиенти.

Мониторинг на оплакванията

Имаме процедури за следене и справяне с възникнали оплаквания, отнасящи се до качеството на извършената от нас работа. Тези процедури са описани в нашите общи условия.

Други начини за оценка на качеството на одита

Въвели сме допълнителни процедури за оценка на качеството на одита, като например преглед на финансовите отчети на клиента, преди да бъдат финализирани.

Финансова информация

По-долу е представена финансова информация относно общия оборот на „КПМГ Одит“ ООД, разпределена по следните категории:

Услуги	Приходи в хил. лв. 2018 г.
Задължителен одит на годишни финансови отчети – индивидуални и консолидирани, на ПОИ и предприятия, част от група, чието предприятие майка е ПОИ в България, и пряко свързани услуги, които се изискват по закон или други нормативни разпоредби в България и/или ЕС за ПОИ	907
Задължителен одит на годишни финансови отчети – индивидуални и консолидирани, на други предприятия	4,240
Разрешени услуги, различни от одита по закон, предоставени на одитираните предприятия	1,386
Услуги, различни от одита, предоставени на други клиенти	179
Общо	6,712

Общо приходите на фирмите - членки на КПМГ в България за годината, завършваща на 31 декември 2018 г., са 34,351 хил. лв. Те включват приходи от услуги към други фирми - членки на КПМГ (като са елиминирани приходите между фирмите - членки на КПМГ в България), както и приходи от фактурираните на клиенти разходи.

Възнаграждение на съдружниците

Системата за възнагражденията на съдружниците е базирана на общи принципи, приети от Борда на КПМГ за региона Централна и Източна Европа, и е предназначена да отразява отговорностите и опита на отделните съдружници, тяхната роля в управлението на професионалните направления и на фирмата като цяло, както и местните пазарни условия. Целите, които се поставят на всеки съдружник, обхващат финансови показатели и резултати като растеж на приходите и рентабилност, както и качество на работата и ниво на обслужване на клиентите, отстояване на корпоративните ценности и лидерство.

Възнаграждението на съдружниците се залага от управляващия съдружник след консултация с председателя на Борда на КПМГ за региона Централна и Източна Европа и се състои от два компонента:

- Основен компонент – тази част от възнаграждението се определя въз основа на бюджетираната печалба на фирмата. Размерът на основния компонент отразява ролята и старшинството на всеки съдружник
- Компонент, обвързан с постигане на целите и печалбата – отразява на годишна база представянето на всеки съдружник спрямо индивидуалните му цели, финансовите резултати на съответното направление или функция и приноса на съдружника за развитието на фирмата.

Компонентът, обвързан с печалбата, който се потвърждава с приключването на финансовата година, зависи от представянето на съдружника и наличната печалба за разпределяне.

Споразумения в мрежата на КПМГ

КПМГ ИНТЕРНЕСЪНЪЛ УСТАНОВЯВА
И ПОДПОМАГА ВЪВЕЖДАНЕТО И
ПОДДЪРЖАНЕТО НА ЕДИННИ ПОЛИТИКИ
И СТАНДАРТИ ЗА РАБОТА

6.1 Правна структура

Независимите фирми - членки на мрежата на КПМГ са асоциирани с КПМГ Интернешънъл, швейцарски кооператив, който е юридическо лице по силата на швейцарското законодателство.

КПМГ Интернешънъл извършва дейност в полза на мрежата от фирми - членки на КПМГ като цяло, но не предоставя професионални услуги на клиенти. Професионални услуги се предоставят на клиенти единствено от фирмите членки.

Една от основните цели на КПМГ Интернешънъл е да улесни предоставянето на висококачествени одиторски, данъчни и консултантски услуги от фирмите членки на съответните им клиенти. КПМГ Интернешънъл например установява и подпомага въвеждането и поддържането на единни политики и стандарти за работа и поведение от страна на фирмите членки, като също така защитава и отстоява името и бранда на КПМГ.

КПМГ Интернешънъл е самостоятелно юридическо лице, което е отделно от всяка фирма членка. КПМГ Интернешънъл и фирмите членки не представляват глобално съдружие или съвместно предприятие и не са в отношения на възложител и пълномощник. Фирмата членка няма право да задължава или обвързва КПМГ Интернешънъл или друга фирма членка по отношение на трети страни, както и КПМГ Интернешънъл няма право да задължава или обвързва фирма членка. Може да намерите

повече информация за мрежата на КПМГ в [Годишния преглед на КПМГ](#).

Името на всяка одиторска фирма, която е член на мрежата от фирми на КПМГ, както и държавите от ЕС и Европейското икономическо пространство (ЕИП), в които всяка фирма членка е със статут на регистриран одитор или там е нейното седалище, главна администрация или основно място на дейност, могат да бъдат открити на следния [сайт](#).

Общ оборот на одиторските фирми от ЕС/ ЕИП от задължителен одит на годишни индивидуални и консолидирани финансови отчети³

Агрегираните приходи, генерирани от одиторските фирми на КПМГ от държавите – членки на ЕС и ЕИП, от задължителен одит на годишни индивидуални и консолидирани финансови отчети, възлизат на 2,8 милиарда евро през годината, завършваща на 30 септември 2018 г. Обобщените данни за приходите за ЕС/ЕИП са представени до възможно най-актуална дата, по средния валутен курс, преобладаващ през 12-те месеца на годината, завършваща на 30 септември 2018 г.

6.2 Отговорности и задължения на фирмите членки

Съгласно споразуменията с КПМГ Интернешънъл фирмите членки са длъжни да спазват неговите политики и изисквания, включително стандартите за качество, които определят начина на работа

³ Представената финансова информация представлява агрегирана информация на отделните фирми – членки на КПМГ от държавите-членки на ЕС и ЕИП, които предоставят професионални услуги на клиенти. Информацията се агрегира единствено с цел представяне. КПМГ Интернешънъл не предоставя услуги на клиенти и не генерира приходи от клиенти.

и предоставяне на услуги на клиенти, за да бъдат конкурентоспособни. Създава се фирмена структура, която е съвместима с критериите за осигуряване на непрекъсваемост на работата и устойчивост. Прилагат се глобални стратегии, споделят се ресурси, обслужват се мултинационални клиенти, управлява се рискът и се използват глобални методологии и инструменти.

Всяка фирма членка поема отговорността за своето управление и за качеството на своята работа. Фирмите членки се ангажират да приемат общоприетия набор от ценности на КПМГ.

Дейността на КПМГ Интернешънъл се финансира от фирмите членки. Базата за изчисляване на финансирането е одобрена от Глобалния съвет и се прилага последователно към фирмите членки. Статутът на фирмата като член на КПМГ и нейното участие в мрежата на КПМГ могат да бъдат прекратени, ако, наред с други неща, тя не спазва политиките и правилата, определени от КПМГ Интернешънъл, или някое от другите си задължения спрямо КПМГ Интернешънъл.

6.3 Професионална застраховка

Поддържа се застрахователно покритие в случай на иск поради професионална небрежност. Тази застраховка предлага териториално покритие по целия свят и по принцип се издава от застраховател, който застрахова наведнъж всички фирми - членки на КПМГ.

6.4 Структура на управление

Основните управленски органи на КПМГ Интернешънъл са Глобалният съвет, Глобалният борд и Глобалният управленски екип. Подробности за управленската структура на КПМГ Интернешънъл са на разположение в [Доклада за прозрачност за 2018 г. на КПМГ Интернешънъл](#).

6.5 Регионални ръководители за качеството в съответните области и управлението на риска

Глобалният ръководител, отговорен за качеството, риска и надзорното съответствие, назначава регионални ръководители, отговорни за качеството в съответните области и управлението на риска, които оценяват ефективността на усилията на съответната фирма членка да идентифицира, управлява и докладва сериозни рискове, които могат да засегнат марката КПМГ. Важните дейности, извършващи се от регионалните ръководители, отговорни за качеството в съответните области и управлението на риска, включително и идентифицираните проблеми на фирмите членки, се докладват на глобалното ръководство, отговорно за качеството и управлението на риска.

Целите на ролята на регионални ръководители, отговорни за качеството в съответните области и управлението на риска са:

- Подпомагане на глобалното ръководство, отговорно за качеството и управление на риска в прегледа на качеството и дейности по риска на фирмите членки
- Съвместна работа с глобалното ръководство и Международния отдел служба за общи консултации, когато възникнат съществени проблеми с марката и правния риск, с оглед съдействие при правилното разрешаване на въпросите.
- Да наблюдава ефективността на фирма членка при отстраняване на съществени проблеми, включително идентифициране на основните причини при сериозни инциденти с качеството.

Изявление от управляващите КПМГ Одит относно ефективността на контрола на качеството и независимостта

В настоящия доклад са описани базисните мерки и процедури на системата за контрол на качеството на КПМГ Одит. Те имат за цел да предоставят разумна степен на увереност в това, че независимите финансови одити, които извършваме, са в съответствие с приложимите законови и подзаконови актове. Поради присъщите ѝ ограничения, системата за контрол на качеството не е предназначена да дава абсолютна увереност за това.

Управляващите КПМГ Одит се позовават на:

- Структурирането и работата на системата за контрола на качеството, както е описана в този доклад
- Констатациите от различни програми за съответствие, прилагани от КПМГ Одит (включително програмите за преглед на КПМГ Интернешънъл, които са описани в раздел 3.10.1 Вътрешен мониторинг и програми за спазване на изискванията), и
- Констатации от проверки на регулаторни органи и последващите предписания и коригиращи мерки.

Обобщавайки всички тези обстоятелства и факти, управляващите КПМГ Одит потвърждават с разумна степен на увереност, че системата за контрол на качеството в Дружеството е действала ефективно през годината, завършваща на 31 декември 2018 г.

Освен това управляващите КПМГ Одит потвърждават, че в Дружеството е проведен вътрешен преглед за спазване на независимостта през последната финансова година.

София, 30 април 2019 г.

Управляващите КПМГ Одит

Приложение: Предприятия от обществен интерес

Предприятията от обществен интерес, на които през 2018 г. КПМГ Одит е изпълнило ангажименти за задължителен финансов одит, са следните:

„Алианц Банк България“ АД
Доброволен пенсионен фонд „Алианц България“
Доброволен пенсионен фонд „Доверие“
Ен Ен Доброволен пенсионен фонд
Ен Ен Пенсионноосигурително дружество ЕАД
Ен Ен Професионален пенсионен фонд
Ен Ен Универсален пенсионен фонд
ЗАД „Алианц България“ АД
Застрахователно акционерно дружество „Алианц България Живот“ АД
Застрахователно акционерно дружество „Енергия“ АД
Задължителен професионален пенсионен фонд „Алианц България“
Задължителен универсален пенсионен фонд „Алианц България“
„Пенсионно осигурително дружество Алианц България“ АД
„Пенсионно-осигурителна компания Доверие“ АД
Професионален пенсионен фонд „Доверие“
„Софийска вода“ АД
Универсален пенсионен фонд „Доверие“

Ценности на КПМГ

Водим чрез добрия пример на всички нива по начин, който ясно показва какво можем да очакваме един от друг и от нашите клиенти.

Работим заедно, за да даваме най-доброто от себе си и изграждаме успешни работни взаимоотношения.

Уважаваме хората такива, каквито са, техните знания, умения и опит като личности и като част от нашия екип.

Откриваме фактите и ги изследваме задълбочено, като търсим различни гледни точки, издирваме всички факти и утвърждаваме името си на бизнес партньори, които работят с доверие и обективност.

Общуваме честно и открито и споделяме нашите знания, мнения и предложения своевременно и конструктивно; смели и открити сме, когато вземаме решения в трудни моменти.

Отговорни сме към обществото и за да бъдем отговорни граждани и служители, разширяваме своите умения, опит и кръгозор, като работим в полза на обществото.

Почтеността е ключова характеристика, която заинтересованите лица очакват и на която разчитат. Ето защо преди всичко **работим с почтеност** и постоянно се стремим да поддържаме най-висок стандарт, да даваме надеждни съвети и да се придържаме стриктно към изискванията за независимост.

КПМГ Одит ООД

бул. „България“ 45/А

1404 София

Тел.: +359 (2) 9697 300

Факс: +359 (2) 9697 878

bg-office@kpmg.com

kpmg.com/bg

Информацията, съдържаща се тук, е от общ характер и не се отнася до конкретно състояние на никое лице или дружество. Независимо че полагаме усилия за представяне на точна и навременна информация, не може да се гарантира точността на данните към датата на получаването им или точността им в бъдеще. Не следва да се предприемат действия въз основа на тази информация, без съответен професионален съвет след пълно проучване на конкретната ситуация.

© 2019 КПМГ Одит ООД, българско дружество с ограничена отговорност и фирма-членка на КПМГ мрежата от независими фирми-членки, асоциирани с КПМГ Интернешънъл Кооператив („КПМГ Интернешънъл“), швейцарско юридическо лице. Всички права запазени.

Името и логото на KPMG са регистрирани търговски марки или търговски марки на КПМГ Интернешънъл.